KALLELSE

Kommunfullmäktige

Plats och tid för sammanträdet	Stadshuset, Tingsalen, Borgholm, 2022-09-19, klockan 18:00		
	Eva-Lena Israelsson Ordförande	/	Jonatan Wassberg Sekreterare 0485-88 354
Förslag på justerare:	Justerare med Ersättare som ersättare		
Förslag på plats och tid för justeringen:	Stadshuset 2022-09-28 i Borgholm		

	ÄRENDEN		Sid
1	**Godkännande av kungörelse**		
2	**Godkännande av dagordning**		
3	**Val av justerare tillika rösträknare**		
4	**Allmänhetens frågestund**		
5	**Information revisorerna**		
6	**Slutrapportering av upprag från kommunfullmäktige 2019-08-19 § 166 - Sveriges bästa äldreomsorg**	**2016/243 080**	**2 - 11**
7	**Översyn av arvoden och ersättnignsreglementet**	**2022/117 003**	**12 - 73**

§ 87 Dnr 2016/243 080 KS

Slutrapportering av upprag från kommunfullmäktige 2019-08-19 § 166 - Sveriges bästa äldreomsorg

Beslut
Kommunstyrelsen beslutar
att lägga redovisningen till handlingarna.

Ärendebeskrivning
Kommunfullmäktige 2021-11-15 § 158 har efterfrågat en redovisning av uppfyllanden av de uppdrag som kommunfullmäktige gav kommunstyrelsen och socialnämnden i och med kommunfullmäktigebeslut 2019-08-19 § 166, ibland kallat *Sveriges bästa äldreomsorg*.

Kommunchefen har tillsammans med de andra berörda förvaltningscheferna sammanställt en lista av uppfyllanden av uppdragen.

Beslutsunderlag
Tabell - Slutrapportering av uppdrag från kommunfullmäktige 2019-08-19 § 166, 2022-06-22.

Dagens sammanträde
Kommunchefen redogör för redovisningen och status på de uppdrag som arbetas med kontinuerligt och inte helt och hållet är uppfyllda.

Kommunstyrelsen uttrycker ett intresse av att kommunfullmäktige ska få en särskild fördjupad redovisning av vissa av de satsningar som är en följd av kommunfullmäktigebeslut 2019-08-19 § 166.

Beslut skickas till
Kommunfullmäktige

Nr.	Vad	Ansvar	Status	Klar/deadline
1	Äldreboendestrategi och tillhörande plan	KS[1]/ SN[2]	Finns delvis i lokalförsörjningsplanen. Äldreomsorgsplan klar 2021	Delvis klart Klart under 2022
2	Inventera och förvärva lämplig/tillgänglig mark.	KS	Arbetet pågår kontinuerligt. Detaljplan nytt särskilt boende Ekbacka klar 2021. Inventering klar för lämplig mark till hyreslägenheter/ seniorboende/ trygghetsboende	Inventering klar juni 2022 Kontinuerligt
3	Främja privata initiativ genom markanvisningar och/eller ge förslag på lämpliga kommunala fastigheter	KS	Beslut om nytt särskilt boende genom markanvisning till extern hyresvärd på Ekbacka samt uppdrag för Strömgärden och Soldalen	Delrapport klar juni 2022 Kontinuerligt
4	Sammanställa kravlista och analys inför eventuell upphandling av nytt särskilt boende	SN	Kravlista och analys ligger till grund för beslut om nytt särskilt boende	Klart 2019
5	Utgick enligt KF beslut			
6	Inventera befintliga boendes utemiljöer	KS	Inventering genomförd	Klart 2020
7	Pilotprojekt – ”Framtidens Trädgårdar” på ett lämpligt särskilt boende i kommunen.	KS	Görs i samband med nytt äldreboende Ekbacka	Klart 2021
8	Termen omsorgstagare ersätter brukare	SN	Omsorgstagare och hemtjänsttagare används	Klart 2020
9	Inrätta tjänst som äldrekonsulent	KS	Rekryteringsprocess igångsatt och annons ute	Klart under 2022
10	Tydlig och enkel seniorinformation	SN	Skickades ut våren 2021	Klart 2021
11	Gruppgymnastik i Norr	SN	Projektledaren har lämnat sin tjänst, dock finns samarbete med pensionärsföreningarna	Avslutad
12	Riktlinjer för aktivitetsbidrag	SN	Riktlinjer för föreningsbidrag	Klart 2019
13	Kost 2 måltider	SN	Beslut fattat av nämnd och rapporterat till KF[3]	Klart 2020
14	Utveckla måltidsmiljöerna	SN		Klart 2020
15	Utbildning mat för hemtjänstpersonal	SN		Klart 2022 men fortsätter
16	Utöka och förbättra info om hemsändningsbidrag och undersöka möjligheterna även på Östra sidan	KS	Arbetet pågår	Klart juni 2022 Ej klart
17	Lämpliga lokaler för träffpunkter	SN	Arbete pågår att hitta lämpliga lokaler ibland annat Rälla/Runsten	Klart 2022 men fortsätter
18	Ramar för övergripande aktivitetsprojekt i samverkan med UN	SN/ UN[4]	Ej möjligt på grund av pandemin. Planeras bland annat under äldreveckan	Klart 2022
19	Verka för annan typ av kollektivtrafik på landsbygden	KS	Diskussioner förs med KLT[5]	Kontinuerligt
20	Infodagar Äldreveckan	SN	Ej möjligt på grund av pandemin	Klart 2022
21	Avskaffa alla ofrivilliga delade turer	SN/ KS	Arbetet pågår och slutförs under året	Klart 2022
22	Inventera nuvarande och framtida behov vad gäller kompetensutveckling	SF[6]	Enligt rutin görs detta kontinuerligt i samband med medarbetarsamtal och sammanställs av verksamheten. Strategi för kompetensförsörjning i stort har påbörjats av ledningsgrupp/HR-avdelningen	Klart 2020
23	Åtgärder/handlingsplaner utifrån personalenkäten	SN	Återfinns i ÄÖ plan 2021-2024	Klart 2021
24	Utvecklingsarbete för den sociala arbetsmiljön med fokus bemötande, attityder och eget ansvar	SN	Återfinns i ÄÖ plan 2021-2024	Klart 2021
25	Öka samverkan med Kommunal och Vårdförbundet	KS	Utbildning i nya samverkansavtalet och fler aktiviteter pågår	Kontinuerligt

26	Utreda möjligheten och kriterier för ersättning under praktiktiden	KS		Klart 2020
27	Bidrag skor	SN (KS)	Beslutsunderlag klart (SN) och kompletterat (KS) utredning med andra yrkeskategorier. Förslag till riktlinjer klart	Klart 2021
28	Testbädd för välfärdsteknik tillsammans med högskola och företag	SN	Ej möjligt på grund av pandemin och samarbete finns inom länet Utgår enligt kommunfullmäktige 2021-11-15 § 158	Ej aktuellt
29	Skapa visningsrum med exempel på välfärdsteknik i hemmet	SN	Färdigt inför äldreveckan 2020 men äldreveckan har ställts in 2020 och hittills 2021	Klart 2022
30	Kunskap om teknik för äldre i samverkan med UN	SN/ UN	Äldreveckan har ställts in 2020 och hittills 2021	Klart 2022 med lite annat upplägg
31	Utvärdera och redovisa konsekvenser av kommittédirektiv till väldfärdsteknik	SN	Arbetet har påbörjats	Klart under 2022 Ej klar

§ 166 Dnr 2016/243 080 KS

Godkännande av slutrapport, Sveriges Bästa Äldreomsorg

Beslut
Kommunfullmäktige godkänner slutrapporten med följande uppdrag

1. att uppdra till kommunstyrelsen
   att i samråd med socialnämnden ta fram en tydlig äldreboendestrategi och tillhörande plan som ska utgå från beredningens arbete och innehålla bland annat följande: befolkningsutveckling, platsbehov, befintliga kommunala boenden, status och renoveringsbehov, behov av nyetableringar. Allt med tidsplaner och tidsintervaller. Att vi möter behoven inom exempelvis 5, 10 respektive 20 års framförhållning.
   Redovisas till kommunstyrelsen 2020-01-29

2. att uppdra till kommunstyrelsen
   att inventera och förvärva lämplig/tillgänglig mark och därefter eventuellt. detaljplanelägga för nybyggnation av äldreboende. Detta ligger sedan till grund för äldreboendestrategin som är ett långsiktigt styrdokument. Det är viktigt att inventeringen görs geografiskt med hela kommunen i fokus. Närhet till service är betydelsefull.
   Redovisas till kommunstyrelsen 2019-12-31.

3. att uppdra till kommunstyrelsen
   att främja möjligheten till privata initiativ genom markanvisningar och/eller ge förslag på lämpliga kommunala fastigheter.
   Redovisas till kommunstyrelsen 2019-12-31.

4. att uppdra till socialnämnden
   att sammanställa en kravlista inför eventuell upphandling av byggandet av nya särskilda boendeplatser. Kvalitetskriterier som är viktiga för vår kommun (utöver priset); antal platser på boendet (utifrån det långsiktiga behovet); krav på utemiljö med mera.
   Redovisas till kommunstyrelsen 2019-09-30.

5. utgår enligt beslut i kommunfullmäktige.

6. att uppdra till kommunstyrelsen
   att inventera våra befintliga boendes utemiljöer som ett första steg och underlag till ett större projekt liknande Västerås “Framtidens trädgårdar”.
   Redovisas till kommunstyrelsen 2019-09-30.

7. att uppdra till kommunstyrelsen
   att i samråd medsocialnämnden under 2019 att ta fram underlag inklusive budget för att genomföra ett pilotprojekt liknande “Framtidens Trädgårdar” på ett lämpligt särskilt boende i kommunen. Målet är att utveckla samtliga äldreboendes trädgårdsmiljöer och arbetsformer som stimulerar till utevistelse på särskilda boenden. Att möjliggöra mer utevistelser med aktiviteter och mer möjlighet till självständighet exempelvis tack vare sensorer.
   Redovisas till kommunstyrelsen 2019-12-17.

8. att kommunen inte använder sig av termen brukare.

att uppdra till socialnämnden
att termen byts ut. Förslaget är att det ersätts med omsorgstagare och/eller hemtjänsttagare.

9. att uppdra till kommunstyrelsen
att tillsätta en tjänst som äldrekonsulent med bland annat dessa uppgifter: Rådgivning kring bostadsanpassning; informera om kommunala tjänster, taxor och bidragsmöjligheter; sitta med i folkhälsorådet; planera individuella val; skapa meningsfullhet, höjd livskvalitet och social gemenskap genom samordning med föreningslivet, (kultur)skolan och kyrkan; omvärldsbevakning; uppsökande verksamhet. Rollen bör ligga under kommunledningen och riktas mot medborgarna i allmänhet.

att uppdra till budgetberedningen
att avsätta medel från 2020-07-01.

10. att uppdra till socialnämnden
att ta fram informationsbroschyr för äldre i Borgholms kommun som skickas ut till alla från 75 år. Vi har alldeles för stor del äldre som inte är digitala ännu. Information efterfrågas, den ska vara tydlig och lättförståelig.
Senast 2019-12-31.

11.att uppdra till socialnämnden
att genomföra pilotprojekt med gruppgymnastik för hemtjänsttagare i norra kommundelen, två gånger/vecka. Hemtjänsttagarna aktiveras fysiskt och det blir ett socialt sammanhang, ett förebyggande arbete för att hålla våra äldre friska och att de kan fortsätta bo kvar hemma. Hemtjänsttagarna använder vid behov sin färdtjänst för att ta sig till träningen. Projektet utvärderas efter ett år och om resultatet är gott implementeras det i övriga hemtjänstområden.
Redovisning av projektplan samt budgetförslag till kommunstyrelsen 2019-12-31.

12. att uppdra till kommunstyrelsen
att ta fram riktlinjer för aktivitetsbidrag för äldre (65+) samt

att uppdra till budgetberedningen
att avsätta 50 000 kr från och med 2020.
Rapporteras till kommunstyrelsen 2019-12-31.

13. att uppdra tillsocialnämnden
att utöka möjligheten för valfrihet när det gäller val av mat så att det finns två rätter att välja mellan samt utökat salladsbord.
Färdigt förslag med ekonomiska konsekvenser till kommunstyrelsen 2019-12-31.

14. att uppdra till socialnämnden (att ge uppdrag till äldregruppen)
att se över möjligheterna att utveckla måltidsmiljöerna på boendena och träffpunkterna.
Rapporteras till kommunstyrelsen 2019-12-31.

15. att uppdra till socialnämnden
att tillgodose personalen i hemtjänsten med kunskap och inspiration för att laga mat hemma hos hemtjänsttagarna. Hushållningssällskapet har ex-

empelvis en utbildning som heter för “Mat på 20 min” som är en utbildning för personal inom hemtjänsten. Medel tas ur befintlig ram 2019.

att uppdra till budgetberedningen
att avsätta 50 000 kr från och med 2020.

16. att uppdra till kommunstyrelsen
att utöka och förbättra informationen om hemsändningsbidrag och undersöka möjligheterna att utföra hemsändning även på östra Öland.

17. att uppdra till socialnämnden
att identifiera ytterligare lämpliga orter utöver de befintliga för träffpunktsverksamhet för våra äldre, med möjlighet att umgås och äta mat till sammans. Möjliga platser är till exempel Rälla, östra sidan, Soldalen och Ekbacka. En viktig aspekt i sammanhanget är tillgängligheten och kommunikationer till träffpunkten.
Förslag lämnas till kommunstyrelsen 2019-12-31.

18. att uppdra till socialnämnden i samarbete med utbildningsnämnden
att utarbeta övergripande ramar för ett aktivitetsprojekt.

att uppdra till budgetberedningen
att årligen avsätta 360 000 kronor (30 000 kronor/boendeavdelning) som används som för aktiviteter och för att främja generationer i samverkan.
Avdelningarna återrapporterar årligen till fullmäktige vilka aktiviteter för de boende som har genomförts.

19. att uppdra till kommunstyrelsen
att verka för en annan typ av lösning för kollektivtrafik på landsbygden eftersom den som finns idag inte fungerar bra för vår kommun som skiljer sig mot de övriga “landsbygdskommuner” i länet.

20. att uppdra till socialnämnden
att skapa informations- och dialogtemadagar för äldre i samband med äldreveckan.
Ett temaområde är exempelvis att flytta. Att behöva flytta på äldre dagar är för många en smärtsam och påfrestande situation. Det är angeläget att öka och sprida kunskapen om hur det kan vara att flytta på äldre dagar. Både för att förebygga illabefinnande i samband med flytten men också för att förutse och bemöta den äldre personens särskilda behov när det är dags att byta boende är den grundläggande principen för en personcentrerad vård och omsorg. Att utgå från den äldres individuella behov och önskemål är den mest betydelsefulla faktorn för om den äldre upplever flytten som något positivt eller negativt - med andra ord, om man upplever att man flyttar till något eller från något.

att uppdra till budgetberedningen
att avsätta medel i budget från 2021.

21. att uppdra till kommunstyrelsen
att i samverkan med socialnämnden avskaffa alla ofrivilliga delade turer till den 31 december 2020.

22. att uppdra till socialnämnden
att inventera nuvarande och framtida behov vad gäller kompetensutveckling bland personal. Behov av individuell kompetensutveckling ska vara en

fast del av medarbetarsamtal och kopplad till lönesamtal/löneutvecklingen. Ansvar kring individuell kompetensutveckling ska ligga hos enhetscheferna. Ansvar gällande förvaltningens framtida kompetensbehov ska ligga hos förvaltningschefen.

Återrapportering till kommunstyrelsen 2019-12-31.

23. att uppdra till socialnämnden
    att utifrån personalenkäten ”Upplevelse av kompetens och fortbildning” (av Erik Nyberg daterad 2018-10-07) upprätta åtgärder/handlingsplaner.

    Återrapportering till kommunstyrelsen 2019-12-31.

24. att uppdra till kommunstyrelsen tillsammans med socialnämnden
    att initiera ett utvecklingsarbete för den sociala arbetsmiljön med fokus på bemötande, attityder och eget ansvar. Exempelvis hur man behandlar sig själv, sitt yrke, sina medarbetare och kommun som arbetsgivare.

    Uppdraget ska årligen följas upp och återrapporteras till kommunfullmäktige.

    Medel om 500 tkr per år under fem år för ändamålet beaktas i 2021 års budgetprocess.

25. att uppdra till kommunstyrelsen tillsammans med personalavdelningen
    att öka samverkan med Kommunal och Vårdförbundet för att stärka och sprida det positiva som personalavdelningen försöker åstadkomma inom kommunen. Detta för att få delaktighet och samsyn vad det gäller att uppmuntra konstruktivitet, vikten av attityder och bemötande och det egna individuella ansvaret.

26. att uppdra till kommunstyrelsen
    att under 2019 utreda möjligheten och kriterier för ersättning under praktiktiden.

27. att uppdra till socialnämnden
    att ta fram riktlinjer för bidrag till arbetsskor samt att beakta detta inför budget 2021.

28. att uppdra till socialnämnden
    att arbeta för att göra Borgholms hemtjänst och SÄBO till testbädd för välfärdsteknik tillsammans med lämplig högskola/universitet och företag.

    En första återkoppling till kommunstyrelsen januari 2020.

29. att uppdra till socialnämnden
    att skapa ett visningsrum med exempel på välfärdsteknik i hemmet.
    att återkomma med projektplan och kostnadsberäkning till kommunstyrelsen2020-06-30.

30. att uppdra till socialnämnden
    att i samverkan med utbildningsnämnden (generationer i samverkan) skapa en årlig mässa alternativt temadag med start under äldreveckan 2020 för att sprida kunskap om syftet med teknik för äldre. Att informera, visa upp teknik och hjälpmedel för äldre med stöd av eleverna.

31. att uppdra till socialnämnden
    att utvärdera och redovisa de konsekvenser som den kommittédirektiv om välfärdsteknik i äldreomsorgen (Dir 2018:82) innebär för Borgholms kommun till kommunstyrelsen. (Direktivet beräknas redovisas senast i mars 2020.) Utifrån det kan uppdrag om skarpare mål sättas och det

fortsatta arbetet med välfärdsteknik i Borgholms äldreomsorg arbetas fram.

Kommunfullmäktige beslutar därmed

att avsluta den tillfälliga fullmäktigeberedningen Sveriges Bästa Äldreomsorg.

Ärendebeskrivning

Fullmäktigeberedningen har inför beslut i kommunfullmäktige sammanställt sina föreslagna uppdrag efter att kommunstyrelsen 2019-04-30 § 59 skickade det av kommunchefen kompletterade beslutsunderlaget till beredningen för ställningstagande.

Fullmäktigeberedningen *Sveriges bästa äldreomsorg* redovisade 2019-01-29 sin slutrapport från sitt uppdrag från kommunfullmäktige; *att arbeta fram förslag inom huvudmålområden: Boende/miljö, Omsorg, Personal samt Digitalisering.*

Beredningens uppgift var att svara på frågan “vad som är bra” i de utvalda områdena. Eftersom definitionen av bra är en subjektiv bedömning har beredningen istället valt att göra nulägesanalyser av varje område för att definiera hur det ser ut. Grupperna har även gjort omvärldsanalyser i respektive område för att ta fram goda lyckade exempel från andra kommuner i Sverige eller andra länder som kanske är möjliga att implementera i Borgholm.

Av rapporten framgår nulägesanalyser, behovsanalys, sammanfattande slutsatser och utvecklingsområde samt förslag på lösningar och åtgärder.

Nulägesanalyserna och omvärldsanalyserna i kombination med en behovsanalys i form av medborgarträffar/ workshops samt personalenkät ligger därför som grund till slutsatser/ utvecklingsområden och de förslag på lösningar och fortsatt arbete som redovisas.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktige 2017-09-18 § 152 att inrätta fullmäktigeberedningen.
Slutrapport.
Kommunstyrelsen 2019-01-29 § 3 återremiss till kommunchefen för att komplettera beredningens slutrapport med kostnader per förslag, bedömd kvalitetsförbättring per förslag och en prioritering av förslagen med tidsplan.
Tjänsteskrivelse 2019-04-08 med bedömning och justerade förslag.
Kommunstyrelsens arbetsutskott 2019-04-08 § 103 med förslag att anta justeringar.
Kommunstyrelsen 2019-04-30 § 59 med beslut att skicka det av kommunchefen kompletterade beslutsunderlaget till fullmäktigeberedningen för ställningstagande innan behandling i kommunfullmäktige.
Fullmäktigeberedningens kompletteringar och sammanställning av uppdrag till kommunfullmäktige.
Kommunstyrelsen 2019-06-25 § 121 med överlämnande av rapporten för ställningstagande.

Dagens sammanträde

Yrkande

Ilko Corkovic (S) yrkar avslag på punkt 5 och bifall till övriga 30 punkter.

Lars Lindqvist (SD), Marcel van Luijn (M), Sofie Loirendal (FÖL), Carl Malgerud (M), Marwin Johansson (KD) och Charlotte Håkansson van Luijn (M) yrkar bifall till att anta alla förslag i rapporten.

Per Lublin (ÖP) yrkar ändring av punkt 13 till följande lydelse ”att det finns *minst* två rätter att välja mellan”.

Per Lublin (ÖP) yrkar att kommunfullmäktige beslutar att Borgholms kommun inte ska försöka ge sken av att ha - eller vara i färd att skaffa sig - Sveriges bästa äldreomsorg, men slå fast att vi med aktuella åtgärder skall ha en bättre äldreomsorg.

Sara Kånåhols (V), Ulrika Lindh (C) och Per Lublin (ÖP) stöder Corkovics yrkande om avslag på punkt 5.

Ordföranden konstaterar att det dels finns yrkande om ändring av benämning Sveriges bästa äldreomsorg, avslag på punkt 5, ändringsyrkande gällande punkt 13 samt dels bifall till beredningens förslag. Propositionsordningen att först behandla yrkandet gällande benämning och därefter följande yrkanden godkänns.

Proposition – ändra benämning

Vid propositionsställandet finner ordföranden att kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Omröstning begärs

Följande omröstningsproposition godkänns *Den som vill avslå yrkandet röstar ja. Den som vill bifall yrkandet röstar nej.*

Vid omröstningen avges 33 ja-röster och 2 nej-röster **(BILAGA 2)**

Därmed avslås yrkandet.

Proposition – punkt 5

Vid propositionsställandet finner ordföranden att kommunfullmäktige bifaller yrkandet.

Omröstning begärs

Följande omröstningsproposition godkänns *Den som bifaller yrkandet att ta bort punkt 5 röstar ja. Den som avslår yrkandet röstar nej.*

Vid omröstningen avges 19 ja-röster och 16 nej-röster **(BILAGA 3)**

Därmed ska punkt 5 tas bort.

Proposition – punkt 13
Vid propositionsställandet finner ordföranden att kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Omröstning begärs
Följande omröstningsproposition godkänns *Den som avslår yrkandet röstar ja. Den som bifaller yrkandet röstar nej.*

Vid omröstningen avges 29 ja-röster och 6 nej-röster **(BILAGA 4)**

Därmed avslås yrkandet.

På ordförandens fråga konstateras därefter att kommunfullmäktige godkänner slutrapporten och avslutar beredningen.

Reservation mot beslutet gällande punkt 5
Carl Malgerud (M), Sofie Loirendal (FÖL), Liselott Hovdegård (SD), Marcel van Luijn (M), Tomas Lind (FÖL), Marwin Johansson (KD), Lars Lindqvist (SD), Anna Victor Hiort (M), Lenamarie Wikström (M), Torbjörn Johansson (FÖL), Bert Carlsson (SD), Anders Nyholm (M), Lennart Bohlin (FÖL), Roland Wickholm (ÖP), Charlotte Håkansson van Luijn (M), Erik Arvidsson (SD).

Skickas till
Kommunstyrelsen
Socialnämnden
Utbildningsnämnden

§ 99 Dnr 2022/117 003 KS

Översyn av arvodes- och ersättningsreglementet

Beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige
att bifalla kommunstyrelsens förslag från 2022-06-28 § 92.

Ärendebeskrivning
Kommunfullmäktigeuppdrag § 146/2020 gav kommunfullmäktiges ordförande i uppdrag att tillsammans med en representant för varje parti göra en översyn av kommunens ersättningar och arvoden, i kombination med en översyn av den politiska organisationen. Översynen av den politiska organisationen redovisas i ett separat dokument.

Valnämnden har bett arbetsgruppen inkludera en automatisk uppräkning av den högre ersättningen som erbjuds röstmottagare.

Arbetsgruppen har diskuterat samtliga former av ersättningar och arvoden som kommunen har. I det förslag som lämnas över till kommunstyrelsen finns enbart de föreslagna förändringarna. Exempel på ersättningar, arvoden och förmåner som diskuterats men där ingen ändring har förordats av en majoritet av arbetsgruppen medlemmar är ersättning för förlorad arbetsinkomst och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

När kommunen sätter arvodena för förtroendevalda bör syftet med arvodet vara klart. Arbetsgruppen för översyn av ersättningar och arvoden (arbetsgrupp för fullmäktigeuppdrag § 146/2020) har identifierat fem huvudsakliga skäl som tydligt kan motivera nivån som kommunen sätter arvodena efter. Dessa är:

- att möjliggöra politiskt engagemang som kräver tjänstledighet eller gör det svårt att kombinera med annat arbete,
- att locka personer som kan ta andra uppdrag/anställningar att engagera sig politiskt/stanna kvar på sin post,
- att motverka korruption genom att minska marginaleffekten som motta-gande av olika typer av mutor,
- att inte alienera invånarna i kommunen, och
- att värdera tjänsten som den förtroendevalda utför åt kommunen.

Arbetsgruppens förslag är framtagna med ett eller flera av dessa skäl i åtanke. Arbetsgruppen har inte fastställt en inbördes ordning mellan dessa skäl.

Arbetsgruppens medlemmar har olika åsikter om vilka skäl som väger tyngst och vilken effekt de föreslagna justeringarna har.

Arbetsgruppen har överlämnat sina förslag till kommunstyrelsen för beredning. Beredningen tillsammans med förslagen ska överlämnas till kommunfullmäktige för avgörande.

Kommunstyrelsen 2022-06-28 § 92 lämnade förslag till kommunfullmäktige om ändringar i kommunens bestämmelser för arvoden och ersättningar.

Kommunfullmäktige 2022-08-15 beslutade att återremittera (*minoritetsåterremiss*) ärendet för *bättre beredning, där man framförallt tittar på hur man kan skapa bättre förutsättningar för oppositionens politiker att delta i det demokratiska arbetet.*

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, 2022-08-18.

Kommunstyrelsen 2022-06-28 § 92.

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-06-14 § 134.

Skrivelse från arbetsgrupp för fullmäktigeuppdrag § 146/2020 - Arvoden och ersättningar för förtroendevalda.

Mötesanteckningar - Arbetsgrupp för fullmäktigeuppdrag § 146/2022.

Tjänsteskrivelse - Översyn av arvoden och ersättningsreglemente, 2022-06-08.

Per Lublins (ÖP) kommentarer till översynen av arvodes- och ersättningsreglementet.

Förslag till Arvodes och ersättningsreglemente till förtroendevalda.

Bedömning
Förvaltningen gör ingen uppskattning av vilka ändringar av ersättnings- och arvodesbestämmelserna som skulle skapa *bättre* förutsättningar för oppositionens politiker att delta i det demokratiska arbetet.

I arbetsgruppens arbete framkom, av de olika partiernas representanter, olika åsikter om vad som vore en skälig ersättning för det politiska engagemang som Borgholms politiker visar och den tid det tar att vara engagerad.

I förslaget som lämnats av kommunstyrelsen finns en höjning av nämndsordförandes och kommunstyrelsens arvoden till 40 %. Denna höjning kommer med reduktioner av vissa andra ersättningar. Detta innebär att höjningen i vissa fall kan innebära en effektiv ersättningsminskning och i vissa fall en ersättningshöjning, bland annat beroende på nivå på begärd ersättning för förlorad arbetsinkomst. Detta omfattar alltså det som brukar kallas *oppositionsrådet*. Eftersom arvodet för kommunstyrelsens ordförande föreslås höjas och oppositionsrådets arvode är kopplat till det så är chansen stor att oppositionsrådet får en högre ersättning än under innevarande mandatperiod.

När det kommer till övriga årsarvoderade poster som i Borgholms kommun vanligtvis innehavs av politiker tillhörande oppositionen, det vill säga andre vice ordföran-

deposterna i fullmäktige och nämnderna, så har de i förslaget höjts med fem respektive tre procentenheter (i fullmäktige från noll till fem procent och i nämnderna från två till fem procent). Detta är samma som för förste vice ordförande. Vad som ingår i rollen som vice ordförande, utöver att överta rollen som ordförande i de fall hen inte kan tjänstgöra, är inte formaliserat av reglementet.

I arbetsgruppens förslag till ändringar har man lutat sig på underlag som visat hur kommunerna i Kalmar län och de så kallade C9 kommunerna arvoderat sina förtroendevalda ordföranden och vice ordföranden. Hur det såg/ser ut i de andra kommuner som ingår i ovanstående kategorier syns i tabellerna nedan. Beslut om att ändra dessa kan ha gjorts sedan arbetsgruppen kollade på kommunernas bestämmelser då fler kommuner valet att göra en översyn av deras bestämmelser inför kommande mandatperiod.

Tabell 1. C9-kommuner

Kommun	KSO	KSAU	KFO	UNO	SNO	MBNO
Båstad	85 % av RL	25 % av KSO	10 % av KSO	20 % av KSO	20 % av KSO	15 % av KSO
Sotenäs	84 % av RL	20/70 % av KSO	8 % av KSO	30 % av KSO	30 % av KSO	30/15 % av KSO
Strömstad	90 % av RL	50% av KSO	12 % av KSO	50 % av KSO	50 % av KSO	50 % av KSO
Eda	85 % av RL	20% av RL	29 % av RL	57 % av RL	57 % av RL	57 % av RL
Malung-Sälen	90 % av RL	20/50 % av KSO	10 % av KSO	40 % av KSO	50 % av KSO	20 % av KSO
Leksand	-	-	-	-	-	-
Rättvik	80 % av RL	16/20 % av RL	10 % av RL	45 % av RL	45 % av RL	13 % av RL
Orsa*	80 % av	8/14 % av PBB	8 % av PBB	16 % av PBB	20 % av PBB	10 % av PBB
Älvdalen*	70 % av RL	10/3 % av KSO	15 % av KSO	15 % av KSO	15 % av KSO	15 % av KSO
Åre	90 % av RL	180/80 % av KSO att fördela	20 % att fördela	60/20 % av KSO att fördela	50/20 % av KSO att fördela	50/20 % av KSO att fördela
Härjedalen	13,5 PBB	50/50 % av KSO	10 % av KSO	40 % av KSO	50 % av KSO	40 % av KSO
Storuman	80 % av RL	48 % av RL	2,4 % av RL	32 % av RL	40 % av RL	5,61 % av RL
Arjeplog*	100 % av IBB	68 % av IBB	50 % av IBB	-	-	80 % av IBB
Tanum	-	-	-	-	-	-

Tabellen beskriver arvodena för ordförandena för kommunstyrelsen, kommunfullmäktige, utbildningsnämnden, socialnämnden och miljö- och byggnadsnämnden (eller motsvarande nämnder/utskott). Arvodet för kommunstyrelsens arbetsutskott beskrivs också.
RL=riksdagsledamots arvode
KSO=kommunstyrelsens ordförande/kommunstyrelsens ordförares arvode
PBB=prisbasbelopp
IBB=inkomstbasbelopp

Tabell 2. Kommuner i Kalmar län

Kommun	KSO	KSAU	KFO	UNO	SNO	MBNO
Borgholm	75 % av RL	25/30 % av KSO	10 % av KSO	20 % av KSO	30 % av KSO	20 % av KSO
Emmaboda	83,5 % av RL	9,5/23 % av KSO	3,3 % av KSO	12,8 % av KSO	12,8 % av KSO	5,6 % av KSO
Hultsfred	78 % av RL	10/51% av KSO	4,5 % av KSO	12,8 % av KSO	12,8 % av KSO	12,8 % av KSO
Högsby*	75 % av RL	40 % av KSO	6 % av KSO	20 % av KSO	20 % av KSO	5 % av KSO
Kalmar	95 % av RL	85/95 % av KSO	13,4 % av KSO	44,7 % av KSO	44,7 % av KSO	44,7 % av KSO
Mönsterås	90 % av RL	40/15 % av KSO	4 % av KSO	20 % av KSO	22 % av KSO	12 % av KSO
Mörbylånga	90 % av RL	75/75 % av KSO	30 % av KSO	20 % av KSO	20 % av KSO	20 % av KSO
Nybro	90 % av	80/10 % av KSO	10 % av KSO	30 % av KSO	30 % av KSO	20 % av KSO
Oskarshamn	95 % av RL	85/80 (20) % av RL	12 % av RL	80 % av RL	80 % av RL	30 % av RL
Torsås	80 % av RL	6/6 % av KSO	4 % av KSO	13 % av KSO	15 % av KSO	9 % av KSO
Vimmerby	90 % av RL	80/50 % av KSO	20 % av KSO	40 % av KSO	40 % av KSO	20 % av KSO
Västervik	100 % av RL	70/70 % av RL	25 % av RL	40 % av RL	40 % av RL	20 % av RL

Tabellen beskriver arvodena för ordförandena för kommunstyrelsen, kommunfullmäktige, utbildningsnämnden, socialnämnden och miljö- och byggnadsnämnden (eller motsvarande nämnder/utskott). Arvodet för kommunstyrelsens arbetsutskott beskrivs också.
RL=riksdagsledamots arvode
KSO=kommunstyrelsens ordförande/kommunstyrelsens ordförares arvode

Konsekvensanalys

I kommunstyrelsens förslag till ändringar av arvodes och ersättningsbestämmelserna (med utgångspunkt för arbetsgruppens förslag) föreslås kommunstyrelsens ordförande få 80 % riksdagsledamots arvode.

Dagens sammanträde

Yrkande

Staffan Larsson (C), Lars Ljung (S) och Sara Kånåhols (V) yrkar bifall till kommunstyrelsens 2022-06-28 § 92 förslag till beslut.

Marcel van Luijn (M), Carl Malgerud (M), Erik Arvidsson (SD) och Annette Hemlin (FÖL) yrkar att ändra tredje att-satsen i kommunstyrelsens förslag 2022-06-28 § 92 så att den lyder som följande *att årsarvodet för 2:e vice ordförande, i kommunstyrelsen, tillika oppositionsråd, ska utgöra 50 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode*.

Erik Arvidsson (SD) och Annette Hemlin (FÖL) yrkar att ändra 14:e att-satsen i kommunstyrelsens förslag 2022-06-28 § 92 så att den lyder som följande *att ledamot och ersättare med rätt till ersättning för tjänstgöring vid fullmäktigesammanträde får 1,75 % av kommunstyrelsens ordförandes månadsarvode*.

Ordförande konstaterar att det finns tre förslag till beslut: Marcel van Luijns med fleras ändringsyrkande att ändra kommunstyrelsens förslags tredje att-sats så att den lyder som följande att årsarvodet för 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen ska utgöra 50 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode; Erik Arvidssons med fleras ändringsyrkande att ändra kommunstyrelsens arbetsutskotts förslags 14:e att-satsen så att den lyder som följande att ledamot och ersättare med rätt till ersättning för tjänstgöring vid fullmäktigesammanträde får 1,75 % av kommunstyrelsens ordförandes månadsarvode samt; Sara Kånåhols med fleras yrkande att bifalla kommunstyrelsens 2022-06-28 § 92 förslag till beslut.

Propositionsordning

Av framställda propositioner på framlagda yrkanden finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutar bifalla kommunstyrelsens förslag till beslut.

Reservation

Marcel van Luijn (M), Carl Malgerud (M), Annette Hemlin (FÖL), Torbjörn Johansson (FÖL), Erik Arvidsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Beslut skickas till

Kommunchefen

Handläggare
Jonatan Wassberg
Kommunsekreterare

Till kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse – Översyn av arvoden och ersättningsreglementet (Svar på återremittering)

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktigeuppdrag § 146/2020 gav kommunfullmäktiges ordförande i uppdrag att tillsammans med en representant för varje parti göra en översyn av kommunens ersättningar och arvoden, i kombination med en översyn av den politiska organisationen. Översynen av den politiska organisationen redovisas i ett separat dokument.

Valnämnden har bett arbetsgruppen inkludera en automatisk uppräkning av den högre ersättningen som erbjuds röstmottagare.

Arbetsgruppen har diskuterat samtliga former av ersättningar och arvoden som kommunen har. I det förslag som lämnas över till kommunstyrelsen finns enbart de föreslagna förändringarna. Exempel på ersättningar, arvoden och förmåner som diskuterats men där ingen ändring har förordats av en majoritet av arbetsgruppen medlemmar är ersättning för förlorad arbetsinkomst och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

När kommunen sätter arvodena för förtroendevalda bör syftet med arvodet vara klart. Arbetsgruppen för översyn av ersättningar och arvoden (arbetsgrupp för fullmäktigeuppdrag § 146/2020) har identifierat fem huvudsakliga skäl som tydligt kan motivera nivån som kommunen sätter arvodena efter. Dessa är:

- att möjliggöra politiskt engagemang som kräver tjänstledighet eller gör det svårt att kombinera med annat arbete,
- att locka personer som kan ta andra uppdrag/anställningar att engagera sig politiskt/stanna kvar på sin post,
- att motverka korruption genom att minska marginaleffekten som motta-gande av olika typer av mutor,
- att inte alienera invånarna i kommunen, och
- att värdera tjänsten som den förtroendevalda utför åt kommunen.

Arbetsgruppens förslag är framtagna med ett eller flera av dessa skäl i åtanke. Arbetsgruppen har inte fastställt en inbördes ordning mellan dessa skäl.

Arbetsgruppens medlemmar har olika åsikter om vilka skäl som väger tyngst och vilken effekt de föreslagna justeringarna har.

Arbetsgruppen har överlämnat sina förslag till kommunstyrelsen för beredning. Beredningen tillsammans med förslagen ska överlämnas till kommunfullmäktige för avgörande.

Kommunstyrelsen 2022-06-28 § 92 lämnade förslag till kommunfullmäktige om ändringar i kommunens bestämmelser för arvoden och ersättningar.

Kommunfullmäktige 2022-08-15 beslutade att återremittera (*minoritetsåterremiss*) ärendet för *bättre beredning, där man framförallt tittar på hur man kan skapa bättre förutsättningar för oppositionens politiker att delta i det demokratiska arbetet.*

Bedömning

Förvaltningen gör ingen uppskattning av vilka ändringar av ersättnings- och arvodesbestämmelserna som skulle skapa *bättre* förutsättningar för oppositionens politiker att delta i det demokratiska arbetet.

I arbetsgruppens arbete framkom, av de olika partiernas representanter, olika åsikter om vad som vore en skälig ersättning för det politiska engagemang som Borgholms politiker visar och den tid det tar att vara engagerad.

I förslaget som lämnats av kommunstyrelsen finns en höjning av nämndsordförandes och kommunstyrelsens arvoden till 40 %. Denna höjning kommer med reduktioner av vissa andra ersättningar. Detta innebär att höjningen i vissa fall kan innebära en effektiv ersättningsminskning och i vissa fall en ersättningshöjning, bland annat beroende på nivå på begärd ersättning för förlorad arbetsinkomst. Detta omfattar alltså det som brukar kallas *oppositionsrådet*. Eftersom arvodet för kommunstyrelsens ordförande föreslås höjas och oppositionsrådets arvode är kopplat till det så är chansen stor att oppositionsrådet får en högre ersättning än under innevarande mandatperiod.

När det kommer till övriga årsarvoderade poster som i Borgholms kommun vanligtvis innehavs av politiker tillhörande oppositionen, det vill säga andre vice ordförandeposterna i fullmäktige och nämnderna, så har de i förslaget höjts med fem respektive tre procentenheter (i fullmäktige från noll till fem procent och i nämnderna från två till fem procent). Detta är samma som för förste vice ordförande. Vad som ingår i rollen som vice ordförande, utöver att överta rollen som ordförande i de fall hen inte kan tjänstgöra, är inte formaliserat av reglementet.

I arbetsgruppens förslag till ändringar har man lutat sig på underlag som visat hur kommunerna i Kalmar län och de så kallade C9 kommunerna arvoderat sina förtroendevalda ordföranden och vice ordföranden. Hur det såg/ser ut i de andra kommuner som ingår i ovanstående kategorier syns i tabellerna nedan. Beslut om att ändra dessa kan ha gjorts sedan arbetsgruppen kollade på kommunernas bestämmelser då fler kommuner valet att göra en översyn av deras bestämmelser inför kommande mandatperiod.

Tabell 1. C9-kommuner

Kommun	KSO	KSAU	KFO	UNO	SNO	MBNO
Båstad	85 % av RL	25 % av KSO	10 % av KSO	20 % av KSO	20 % av KSO	15 % av KSO
Sotenäs	84 % av RL	20/70 % av KSO	8 % av KSO	30 % av KSO	30 % av KSO	30/15 % av KSO
Strömstad	90 % av RL	50% av KSO	12 % av KSO	50 % av KSO	50 % av KSO	50 % av KSO
Eda	85 % av RL	20% av RL	29 % av RL	57 % av RL	57 % av RL	57 % av RL
Malung-	90 % av	20/50 % av	10 % av	40 % av KSO	50 % av	20 % av KSO

Sälen	RL	KSO	KSO		KSO	
Leksand	-	-	-	-	-	-
Rättvik	80 % av RL	16/20 % av RL	10 % av RL	45 % av RL	45 % av RL	13 % av RL
Orsa*	80 % av	8/14 % av PBB	8 % av PBB	16 % av PBB	20 % av PBB	10 % av PBB
Älvdalen*	70 % av RL	10/3 % av KSO	15 % av KSO	15 % av KSO	15 % av KSO	15 % av KSO
Åre	90 % av RL	180/80 % av KSO att fördela	20 % att fördela	60/20 % av KSO att fördela	50/20 % av KSO att fördela	50/20 % av KSO att fördela
Härjedalen	13,5 PBB	50/50 % av KSO	10 % av KSO	40 % av KSO	50 % av KSO	40 % av KSO
Storuman	80 % av RL	48 % av RL	2,4 % av RL	32 % av RL	40 % av RL	5,61 % av RL
Arjeplog*	100 % av IBB	68 % av IBB	50 % av IBB	-	-	80 % av IBB
Tanum	-	-	-	-	-	-

Tabellen beskriver arvodena för ordförandena för kommunstyrelsen, kommunfullmäktige, utbildningsnämnden, socialnämnden och miljö- och byggnadsnämnden (eller motsvarande nämnder/utskott). Arvodet för kommunstyrelsens arbetsutskott beskrivs också.
RL=riksdagsledamots arvode
KSO=kommunstyrelsens ordförande/kommunstyrelsens ordförares arvode
PBB=prisbasbelopp
IBB=inkomstbasbelopp

Tabell 2. Kommuner i Kalmar län

Kommun	KSO	KSAU	KFO	UNO	SNO	MBNO
Borgholm	75 % av RL	25/30 % av KSO	10 % av KSO	20 % av KSO	30 % av KSO	20 % av KSO
Emmaboda	83,5 % av RL	9,5/23 % av KSO	3,3 % av KSO	12,8 % av KSO	12,8 % av KSO	5,6 % av KSO
Hultsfred	78 % av RL	10/51% av KSO	4,5 % av KSO	12,8 % av KSO	12,8 % av KSO	12,8 % av KSO
Högsby*	75 % av RL	40 % av KSO	6 % av KSO	20 % av KSO	20 % av KSO	5 % av KSO
Kalmar	95 % av RL	85/95 % av KSO	13,4 % av KSO	44,7 % av KSO	44,7 % av KSO	44,7 % av KSO
Mönsterås	90 % av RL	40/15 % av KSO	4 % av KSO	20 % av KSO	22 % av KSO	12 % av KSO
Mörbylånga	90 % av RL	75/75 % av KSO	30 % av KSO	20 % av KSO	20 % av KSO	20 % av KSO
Nybro	90 % av	80/10 % av KSO	10 % av KSO	30 % av KSO	30 % av KSO	20 % av KSO
Oskars-hamn	95 % av RL	85/80 (20) % av RL	12 % av RL	80 % av RL	80 % av RL	30 % av RL
Torsås	80 % av RL	6/6 % av KSO	4 % av KSO	13 % av KSO	15 % av KSO	9 % av KSO
Vimmerby	90 % av RL	80/50 % av KSO	20 % av KSO	40 % av KSO	40 % av KSO	20 % av KSO
Västervik	100 % av RL	70/70 % av RL	25 % av RL	40 % av RL	40 % av RL	20 % av RL

Tabellen beskriver arvodena för ordförandena för kommunstyrelsen, kommunfullmäktige, utbildningsnämnden, socialnämnden och miljö- och byggnadsnämnden (eller motsvarande nämnder/utskott). Arvodet för kommunstyrelsens arbetsutskott beskrivs också.
RL=riksdagsledamots arvode
KSO=kommunstyrelsens ordförande/kommunstyrelsens ordförares arvode

Konsekvensanalys

I kommunstyrelsens förslag till ändringar av arvodes och ersättningsbestämmelserna (med utgångspunkt för arbetsgruppens förslag) föreslås kommunstyrelsens ordförande få 80 % riksdagsledamots arvode.

Jonatan Wassberg
Kommunsekreterare

§ 92 Dnr 2022/117 003 KS

Översyn av arvoden och ersättningsreglementet (Arbetsgrupp för fullmäktigeuppdrag § 146/2020)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

att kommunstyrelsens ordförandes arvode sätts till 80 % av riksdagsledamots årsarvode.

att årsarvodet för 1:e vice ordförande i kommunstyrelsen ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att årsarvodet för 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att årsarvodet för ordförande i socialnämnden ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att årsarvodet för ordförande i utbildningsnämnden ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att årsarvodet för ordförande i miljö- och byggnadsnämnden ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att årsarvoden för tjänstgöring som förtroendevald som utgör minst 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode ska ersätta andra ersättningar i en och samma nämnd annat än för reseersättning.

att höja 1:e och 2:e vice ordförande i socialnämndens, utbildningsnämndens och miljö- och byggnadsnämndens årsarvode från 2 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode till 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att person som är ordförande för utskott utan att vara ordförande för den nämnd som utskottet är underställt ska erhålla årsarvode på 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att höja kommunfullmäktiges ordförandes arvode till 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att kommunfullmäktiges 1:e och 2:e vice ordförande får ett årsarvode på 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att valberedningens ordförande inte ska ha ett årsarvode/fast arvode.

att ej tjänstgörande ersättare har rätt till ersättning vid maximalt 6 nämndssammanträden per år.

att ledamot och ersättare med rätt till ersättning för tjänstgöring vid fullmäktigesammanträde får 1,1 % av kommunstyrelsens ordförandes månadsarvode.

att fastställa valnämndens arvode för röstmottagare på valdagen efter tjänstgöring i mer än sju (7) timmar till 2 200 kronor och 2 750 kronor för distriktens ordförande för de allmänna valen 2022. Dessa belopp ska årligen räknas upp utifrån den genomsnittliga justeringen som årligen fastställs av personalutskottet i samband med löneöversynen.

att kommunfullmäktige föreslår bolagsstämmorna i de kommunala bolagen att arvoden fastställs från och med 2023 enligt följande:

- Borgholm Energi Elnät AB
  - Ordförande: 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 2,5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.
- Borgholm Energi AB
  - Ordförande: 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 2,5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.
- Borgholmshem AB
  - Ordförande: 20 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

  I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.

att följande ska läggas till kommunens arvodes- och ersättningsreglemente: *Om en hel- eller deltidsarvoderad förtroendevald blir sjukskriven för en sammanhängande längre tid än 30 dagar ska en ersättare utses av berörd nämnd eller styrelse. Arvodet utbetalas då till den som går in och ersätter den förtroendevalde fram till dess att sjukskrivningen upphör och hen kan fullgöra sitt uppdrag igen*

Samtliga regler gäller från och med 2023-01-01.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktigeuppdrag § 146/2020 gav kommunfullmäktiges ordförande i uppdrag att tillsammans med en representant för varje parti göra en översyn av kommunens ersättningar och arvoden, i kombination med en översyn av den poli-

tiska organisationen. Översynen av den politiska organisationen redovisas i ett separat dokument.

Valnämnden har bett arbetsgruppen inkludera en automatisk uppräkning av den högre ersättningen som erbjuds röstmottagare.

Arbetsgruppen har diskuterat samtliga former av ersättningar och arvoden som kommunen har. I det förslag som lämnas över till kommunstyrelsen finns enbart de föreslagna förändringarna. Exempel på ersättningar, arvoden och förmåner som diskuterats men där ingen ändring har förordats av en majoritet av arbetsgruppen medlemmar är ersättning för förlorad arbetsinkomst och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

När kommunen sätter arvodena för förtroendevalda bör syftet med arvodet vara klart. Arbetsgruppen för översyn av ersättningar och arvoden (arbetsgrupp för fullmäktigeuppdrag § 146/2020) har identifierat fem huvudsakliga skäl som tydligt kan motivera nivån som kommunen sätter arvodena efter. Dessa är:

- att möjliggöra politiskt engagemang som kräver tjänstledighet eller gör det svårt att kombinera med annat arbete,
- att locka personer som kan ta andra uppdrag/anställningar att engagera sig politiskt/stanna kvar på sin post,
- att motverka korruption genom att minska marginaleffekten som mottagande av olika typer av mutor,
- att inte alienera invånarna i kommunen, och
- att värdera tjänsten som den förtroendevalda utför åt kommunen.

Arbetsgruppens förslag är framtagna med ett eller flera av dessa skäl i åtanke. Arbetsgruppen har inte fastställt en inbördes ordning mellan dessa skäl.

Arbetsgruppens medlemmar har olika åsikter om vilka skäl som väger tyngst och vilken effekt de föreslagna justeringarna har.

Arbetsgruppen har överlämnat sina förslag till kommunstyrelsen för beredning. Beredningen tillsammans med förslagen ska överlämnas till kommunfullmäktige för avgörande.

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-06-14 § 134 att kommunstyrelsens ordförandes arvode sätts till 80 % av riksdagsledamots årsarvode; att årsarvodet för 1:e vice ordförande i kommunstyrelsen ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode; att årsarvodet för 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode; att årsarvodet för ordförande i socialnämnden ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode; att årsarvodet för ordförande i utbildningsnämnden ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode; att årsarvodet för ordförande i miljö- och byggnadsnämnden ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsar-

vode; att årsarvoden för tjänstgöring som förtroendevald som utgör minst 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode ska ersätta andra ersättningar i en och samma nämnd annat än för reseersättning; att höja 1:e och 2:e vice ordförande i socialnämndens, utbildningsnämndens och miljö- och byggnadsnämndens årsarvode från 2 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode till 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode; att person som är ordförande för utskott utan att vara ordförande för den nämnd som utskottet är underställt ska erhålla årsarvode på 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode; att höja kommunfullmäktiges ordförandes arvode till 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode; att kommunfullmäktiges 1:e och 2:e vice ordförande får ett årsarvode på 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode; att valberedningens ordförande inte ska ha ett årsarvode/fast arvode; att ej tjänstgörande ersättare har rätt till ersättning vid maximalt 6 nämndssammanträden per år; att ledamot och ersättare med rätt till ersättning för tjänstgöring vid fullmäktigesammanträde får 1,1 % av kommunstyrelsens ordförandes månadsarvode; att fastställa valnämndens arvode för röstmottagare på valdagen efter tjänstgöring i mer än sju (7) timmar till 2 200 kronor och 2 750 kronor för distriktens ordförande för de allmänna valen 2022. Dessa belopp ska årligen räknas upp utifrån den genomsnittliga justeringen som årligen fastställs av personalutskottet i samband med löneöversynen; samt att kommunfullmäktige föreslår bolagsstämmorna i de kommunala bolagen att arvoden fastställs från och med 2023 enligt följande:

- Borgholm Energi Elnät AB
  - Ordförande: 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 2,5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.
- Borgholm Energi AB
  - Ordförande: 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 2,5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.
- Borgholmshem AB
  - Ordförande: 20 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente

Beslutsunderlag
Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-06-14 § 134.

Skrivelse från arbetsgrupp för fullmäktigeuppdrag § 146/2020 - Arvoden och ersättningar för förtroendevalda.

Mötesanteckningar - Arbetsgrupp för fullmäktigeuppdrag § 146/2022.

Tjänsteskrivelse - Översyn av arvoden och ersättningsreglemente, 2022-06-08.

Per Lublins (ÖP) kommentarer till översynen av arvodes- och ersättningsreglementet.

Bedömning

Kommunstyrelsens arbetsutskott bereder arbetsgruppen föreslag och ställer sig bakom de bedömningar som görs nedan. Bedömningen justeras så att det stämmer överens med de att-satser som arbetsutskottet överlämnar till kommunstyrelsen.

Varje enskilt förslag till ändring föreslås för att bättre uppfylla ett eller flera av de skäl som arbetsgruppen för översyn av ersättningar och arvoden identifierat som motiv för att besluta nivån för arvoden.

Kommunen får inte betala olika ersättningar för förtroendeuppdrag som anses vara likvärdiga.

Höjning av kommunstyrelsens ordförandes arvode

En majoritet av deltagarna i arbetsgruppen anser att arvodet för kommunstyrelsens ordförande är lågt satt. I dagsläget har kommunstyrelsens ordförande ett arvode som är 75 % av en riksdagsledamots årsarvode. Detta är, tillsammans med Högsby kommun, det lägst satta arvodet för en kommunstyrelseordförande i Kalmar län och det näst lägsta i Sveriges kommuner och regioners (SKR) *kommunkategori* C9, det vill säga landsbygdskommuner med betydande besöksnäring. Jämförbara kommuner har alltså satt arvoden på mellan 70 och 100 % av en riksdagsledamots årsarvode, med en median på 85 % i C9 kommuner (med ett medel på 85 %) och 90 % i länets kommuner (med ett medel på 88 %).

Eftersom de flesta andra arvoden och ersättningar är kopplade till kommunstyrelsen ordförandes arvode föreslås inte en allt för stor höjning. En majoritet av arbetsgruppen har enats kring ett förslag om att höja arvodet så att det blir 80 % av riksdagsledamots årsarvode. Förslaget skulle göra att kommunen närmade sig närliggande och jämförbara kommuner i hur man värderar uppdraget som ordförande för kommunens mest centrala nämnd.

För år 2022 är riksdagsledamots månadsarvode 71 500 kronor. Det innebär att i år skulle 80 % av riksdagsledamots månadsarvode vara lika med 57 200 kronor.

Effekt av att höja arvodena för 1:e vice ordförande för kommunstyrelsen, oppositionsrådet samt socialnämndens, utbildningsnämndens och miljö- och byggnadsnämnden ordföranden till 40 % av kommunstyrelsens ordförandes arvode

I dagsläget har kommunen arvoden till sin 1:e vice och 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen, ordförande för socialnämnden, utbildningsnämnden samt miljö- och byggnadsnämnden som sträcker sig mellan 20 % och 30 %. Dessa arvoden ska exempelvis täcka följande:

- Rutinmässigt följande av förvaltningens arbete.
- Besök på förvaltningen för information, utanordning eller påskrift av handling (inklusive protokollsjustering).
- Genomgång och beredning av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan tjänsteman i samband med sammanträden, besiktning, förrättning eller liknande.
- Överläggningar med företrädare för andra kommunala organ eller utomstående organisation som inte utgör protokollförda sammanträden.
- Dialog med medborgare.
- Utövande av delegationsbeslut.
- Restid med anledning av ovan angivna åtgärder.

Dessa kan idag kombineras med andra ersättningar och arvoden. Det inkluderar reseersättningar till och från tjänstgöring som ordförande för nämnden, ersättning för tjänstgöring under kommunfullmäktigesammanträden, styrelse-, nämnds- och utskottssammanträden, timersättning för uppdrag från nämnden, så som verksamhets- och företagsbesök samt ersättning för förlorad arbetsinkomst. För förtroendevalda som har fler än ett uppdrag finns det möjlighet att få årsarvode även för dessa. I dagsläget är det ovanligt att en enskild ledamot har flera uppdrag med högre årsarvode än 10 % av kommunalråds arvode, men det finns.

Eftersom största delen av kommunens kostnader för ersättningar och arvoden till förtroendevalda går till årsarvoden kan det vara svårt att beräkna kostnaderna för ersättningar och arvoden för förtroendevalda. Detta är dels en följd av att ersättningar går att kombinera, dels en följd av att utgifterna för ersättning för förlorad arbetsinkomst är beroende på den förtroendevaldas status på arbetsmarknaden. Bestämmelserna, som de är utformade idag, försvårar för nämnder att hålla sin budget för ersättningar och budgeten kan påverkas av vilken person som får förtroendeuppdraget.

För enskilda förtroendevalda kan nuvarande system försvåra för planering av arbete och fritid. Eftersom den enskilda i förhand inte vet hur mycket hen kommer att tjänstgöra blir det för den som är anställd att varje månad begära ledighet och i de fall de krävs också intyg för förlorad arbetsinkomst. För den som är egenföretagare kan det också vara ett problem att avgöra vad den förlorade arbetsinkomsten uppgår till, antingen för att arbetsinkomsten varierar mycket över året eller för att en del av ens försörjning består i andra former av inkomst än arbetsinkomst eller andra skäl.

Att höja arvodesnivåerna till 40 % av kommunalråds arvode skulle också inne-bära att berörda förtroendevalda kan inkluderas i de delar i kommunens bestämmelser omställningsskydd och pension för förtroendevalda (OPF-KL) som exklusivt berör

förtroendevalda som tjänstgör minst 40 % av heltid. Detta innebär bland annat att berörda förtroendevalda får rätt till omställningsstöd (ekonomiskt stöd i fall av arbetslöshet efter tjänstgöring), sjukpension och familjeskydd, motsvarande kommunalråd. I normalfall förväntas detta inte belasta kommunen ekonomiskt.

Kommunen måste inte erbjuda fler ersättningar än de som möjliggör lika möjligheter att tjänstgöra som förtroendevald. Dessa är reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst. Kommunen kan justera arvodes- och ersättningsbestämmelserna på ett sådant sätt att kommunen inte ska/behöver betala ut ersättningar kopplade till uppdraget, vilket till viss del görs idag. Dock kan inte ersättning för resa och förlorad arbetsinkomst tas bort för årsarvoderade som har ett lägre arvode än för 40 % av heltid. I det fall kommunen höjer arvodet till att ersätta för tjänstgöring 40 % av heltid kan även dessa tas bort.

Att höja årsarvodet till 40 % motsvarar ungefärligt hur kommunen har värderat dessa uppdrag tidigare, sett till utbetalat arvode.

Kommunallagen säger att arvodet ska bestämmas till lika belopp för lika uppdrag. Detta gäller dock inte för uppdrag som utgör 40 % eller mer av heltid (se kommunallagen (2017:725) 4 kapitlet 2 och 17 §§). Därför kan kommunfullmäktige göra den bedömningen att, trots att vissa ordförandeuppdrag inte omfattar lika många uppgifter eller befogenheter, har de rätt till lika ersättning även om uppdragen i sig kan anses av olika vikt.

Om arvodena för ordförandena för nämnderna skulle höjas till 40 % av heltidsarvoderad tjänstgöring (i dagsläget är det satt till kommunstyrelsens ordförandes 75 % av riksdagsledamot) skulle det innebära cirka 250 000 kronor årligen. Detta skulle vara en arvodesökning med:

- 64 000 kronor (69 000 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode) om året för socialnämndens ordförande
- 128 700 kronor (137 280 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode) om året för utbildningsnämndens
- 128 700 kronor (137 280 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode) om året för miljö- och byggnadsnämndens ordförande.

Om reglerna skulle skrivas om så att ordförande inte hade rätt till annan ersättning skulle dock kostnaderna för kommunen inte öka så mycket. Om jämförelsen görs i socialnämndens ordförandes fall skulle kostnader på cirka 43 000 kronor undanröjas, vilket får ned kostnaden till cirka 25 000 kronor för en förväntad ökad tjänstgöringsgrad till 30 % - 40 %. Om detta kombinerades med att ta bort rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst kan stora delar eller hela kostnadsökningen försvinna. Om socialnämndens ordförande gick på samtliga ordinarie möten för nämnden och utskotten och begärde ersättning för 3 timmar förlorad arbetsinkomst skulle det-

ta innebära en ersättning om cirka 25 000–30 000 kronor på ett år, beräknat på medellön i Sverige.

Om samma kalkyl görs för ordförande för utbildningsnämnden och miljö- och byggnadsnämnden skulle kostnaden vara cirka 70 000 kronor respektive 27 000 kronor.

Om samma beräkning görs för kommunstyrelsens 1:e vice ordförande och oppositionsrådet så hamnar ändringen på en arvodesökning med 103 000–69 000 kronor om året, men reduceras kostnaderna för dessa förtroendeuppdrag med mellan 32 000 och 162 000 kronor beroende på extramöten utöver ordinarie sammanträden och ersättning för förlorad arbetsinkomst. Den stora skillnaden från de andra ordförandeskapen, trots arvoden på 25 respektive 30 %, beror på fler sammanträden än resterande ordföranden (bortsett från kommunstyrelsens ordförande) eftersom de är ledamöter i kommunstyrelsens arbetsutskott, krisledningsnämnde och budgetberedningen samt är med i bland annat näringslivsrådet. Andra presidium har också andra möten som de förväntas delta på, exempelvis styrgruppsmöten för särskilda projekt, plansamordningsmöten och avstämningar med kommunstyrelsen, men inte i samma utsträckning eller så tjänstgör även kommunstyrelsens 1:e vice ordförande och oppositionsrådet på dessa möten.

Att höja arvodena till nämndernas ordförande till 40 % skulle spara på vissa administrativa utgifter för berörda förvaltningar, även om dessa är försumbar i sammanhanget.

Motiveringen till förslagen är att göra det enklare att bedöma vilken ersättning som erhålls för ett uppdrag som i praktiken tar upp tid motsvarande en stor del av heltid, att få större kontroll över nämndernas utgifter för arvoden och ersättningar.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har lyft frågor om rätten till reseersättning för de som har ett uppdrag som anses utgöra betydande del av heltid. En fråga som lyfts är ifall arbetsgruppens förslag, så som det beskrivits, kan komma att göra det mer kostsamt att ta kommunala uppdrag för personer som bor lång ifrån Borgholms tätort. Detta är i så fall inte önskvärt.

Ovanstående beräkningar är alltså exklusive de eventuella reseersättningar som kan begäras av de som årsarvodenas för betydande del av heltid.

Arvoden för 1:e och 2:e vice ordförande för socialnämnden, utbildningsnämnden och miljö- och byggnadsnämnden

Förslaget ökar ersättningarna för vice ordförande med drygt 19 300 kronor (20 600 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode) och ökar kommunens utgifter med cirka 115 800 kronor årligen (6 864 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode).

Ett högre arvode skulle kunna motivera en tydligare rollbeskrivning för vice ordförandena. Deras roll idag, utöver att vara ledamöter i arbetsutskotten, är att vara till-

gängliga att genomföra ordförandes uppgifter. I de fall ordförande skulle sjukskriva sig under längre tid från sitt uppdrag tar vice ordförande över rollen, under vilken tid hen också tar över arvodet.

En höjning av arvodet skulle innebära en viss kostnad för kommunen beroende på till vilken nivå den sätts. Med dagens ersättningsregler är varje procentenhetsökning en höjning på cirka 6 435 kronor per år (6 864 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode).

Att enbart ha ett årsarvode skulle förenkla administrationen och förenkla för de förtroendevaldas planering, men också minska incitamentet för att närvara på ordinarie och extrainkallade sammanträden. Om vice ordförande enbart får årsarvode utan att samtidigt höja arvodesnivån skulle det innebära en minskad ersättning och eventuellt en lägre ersättning än övriga ledamöter i nämnden.

Ordförande för utskott

I dagsläget finns det inte bestämmelser för arvode för ordförande i utskott i ett sådant fall denne inte samtligt är ordförande för ansvarig nämnd. Eftersom arbetsgruppen diskuterat ifall sammankallande för kultur- och fritidsutskottet ska vara ordförande och ifall kommunen ska skapa ett tekniskt utskott under kommunstyrelsen har arbetsgruppen valt att diskutera frågan om kommunen beslutar att ha ordförande för utskotten.

Olika förslag har diskuterats. Denna roll bör vara arvoderad. Det förslag som haft mest stöd är att detta ska ses i relation med nämndsordförande. Detta är svårt att avgöra, delvis eftersom ansvaret skiljer sig en hel del, men också eftersom det inte är säkert hur ofta dessa kommer att tjänstgöra och hur mycket som i framtiden kommer delegeras utskotten. Eftersom det existerande exemplet, kommunstyrelsens kultur och fritidsutskott, i dagsläget sammanträder mellan sex och tolv gånger per år skulle det kunna jämföras med andra utskott. Dock är antalet ärenden som behandlas betydligt färre. Ett förslag är att likställa det med de förberedelser som kan krävas i det arbete som socialnämndens, utbildningsnämndens och miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskotts ledamöter gör inför mötena, eftersom det är ett större förarbete att vara ordförande, men antalet ärenden förväntas vara färre.

Valberedningens ordförande

Arbetet som valberedningens ordförande gör efter valet anses av arbetsgruppen inte tillräckligt stort för att motivera en särskild ersättning för det arbetet, jämfört med övriga ledamöter i valberedningen.

Kommunfullmäktiges presidium

I dagsläget är det enbart ordförande i kommunfullmäktiges presidium som har årsarvode. Det ligger i dagsläget på 10 % av kommunstyrelsens ordförandes arvode. En majoritet av arbetsgruppen anser att det är ordförandes arbete och ansvar inte överensstämmer med det arvode personen får.

Det är svårt att avgöra vad som är en rimlig nivå, jämfört med nämndsordförandena. Även om fullmäktiges ordförandes arvode innebär samma uppgifter som

nämndernas, är det på flera sätt till en mycket mindre grad. Exempelvis är förvaltningen kring kommunfullmäktige i stort sätt utfört under kommunstyrelsens ansvar, dessutom har fullmäktige inga utskott att genomföra ordförandeuppdrag för. Dock finns det vissa uppdrag som går utanför nämndsordförandenas, det vill säga de uppgifter som arbetsordningen förordar fullmäktiges ordförande och presidium att utgöra.

De kommuner som arbetsgruppen har jämfört sig med har arvoden med en median på 10 % av kommunstyrelsens ordförandes arvode, men med medelarvoden på 12 % i länet och cirka 15 % bland C9 kommunerna. Spridningen är ganska stor, från 3 % till 50 %.

En majoritet av arbetsgruppen anser också att det arbete och ansvar som 1:e och 2:e vice ordförande står för, särskilt med tanke på de uppgifter som arbetsordningen förordnar, bör arvoderas. Skillnaderna mellan uppdraget som vice ordförande i fullmäktige jämfört med nämnderna är tydliga, men värdering av dessa skillnader är svårt att göras. Även om vice ordförande i nämnderna har ett mindre formellt uppdrag, så har de oftast fler uppdrag och på en månad fler timmars tjänstgöring på sammanträden. Dock är ersättningen för fullmäktiges ledamöter inte en timmersättning. Därför ger inte grundersättningen lika stor utdelning för den tjänstgöring som genomförs. De i arbetsgruppen som förordar att hela presidiet ska arvoderas har inte funnit argument för att göra skillnad på nämndens arvode för vice ordförandena och vice ordförandena i kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktigs ledamöter

Kommunfullmäktiges ledamöter har haft samma ersättning sedan 2015. En majoritet av arbetsgruppen anser att ersättningen kan höjas något. Beloppet som föreslås skulle göra att ersättningen för fullmäktigesammanträden höjs med ungefär lika mycket som ersättningen för sammanträden gjorts under samma tid. Förslaget innebär också att ersättningen automatiskt räknas upp i och med att det kopplas till kommunstyrelsens ordförandes månadsarvode.

Ersättning för röstmottagare

Kommunen har i de senaste valen erbjudit röstmottagare timersättning för tjänstgöring upp till sju (7) timmars tjänstgöring på valdagen. Efter de har de fått 2 000 (2 500 för valdistriktets ordförande och vice ordförande). Valnämnden har beslutat att detta ska höjas med 10 % för att göra uppdraget mer attraktivt. Nämnden har också bett arbetsgruppen inkludera detta i sitt förslag och föreslå en automatisk uppräkning av ersättningen.

Arbetsgruppens förslag är att den från dagens nivå årligen räknas upp med löneutrymmet som fastställs av personalutskottet i samband med den årliga löneöversynen. Detta för att de inte ska påverkas av ändringar i övriga förtroendevaldas ersättningar och arvoden.

Ej tjänstgörande ersättare

Arbetsgruppen belyste under sitt sista möte att det kan finnas ett behov av att öka ersättares rätt till ersättning för deltagande vid sammanträden där de inte tjänstgör. Detta för att öka incitament för ersättare att vara delaktig i nämndernas arbete och för att göra förtroendeuppdrag attraktivare. Det finns också en förhoppning att detta skulle göra det lättare för partierna att rekrytera nya förtroendevalda. Som underlag för kommunstyrelsens beredning av frågan har därför ett förslag om att utöka antalet sammanträden som ersättare, utan att vara kallade att tjänstgöra, har rätt till ersättning utökas till fem (5) gånger per år. I dagsläget är det två (2) gånger per år.

Kommunala bolag

Frågor kring de kommunala bolagens styrelsers arvoden har lyfts. Det är bolagens årsstämmor som fastställer dessa. Dock görs detta efter förslag som godkänts av kommunfullmäktige.

2021 bildade kommunen ett nytt bolag, Borgholmshem AB. Arbetsgruppen har inte lämnat förslag på nivå eller regler vad gäller det nya bolagets styrelses arvoden och ersättningar. Ledamöterna i moderbolaget Borgholm Energi Elnät AB och Borgholm Energi AB följer idag kommunens ersättningsbestämmelser. Tjänstgöring i bolagsstyrelserna kan alltså, när det kommer till ersättningsbestämmelser, jämföras med ett förtroendeuppdrag i till exempel en nämnd. Ordförande för Borgholm Energi Elnät AB (moderbolag) har ett arvode motsvarande 10 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode och ordförande för Borgholm Energi AB (dotterbolag) har ett arvode motsvarande 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode. Arvodet för 1:e och 2:e vice ordförande för båda bolagen motsvarar 1 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

Om Borgholmshem ska likställas med de andra bolagen bör de jämställas med moderbolaget Borgholm Energi Elnät AB och dotterbolaget Borgholm Energi AB tillsammans, då Borgholmshem AB är ett separat bolag. Det bör också beaktas att bolaget är i ett uppstartskede varför ett betydande engagemang från styrelsen behövs för att skapa förutsättningar för bolaget att utvecklas i enlighet med fullmäktiges intentioner.

Med hänvisning till ovanstående stycke har ett förslag tagits fram om att kommunfullmäktige godkänner arvoden enligt följande:

- Borgholm Energi Elnät AB
  - Ordförande: 15 % (idag 10 %) av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 2,5 % (idag 1 %) av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.

- Borgholm Energi AB
  - Ordförande: 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 2,5 % (idag 1 %) av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

- I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.

- Borgholmshem AB
  - Ordförande: 20 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente

Konsekvensanalys

Föreslagna ändringar skulle årligen kosta kommunen cirka 321 900–375 200 kronor exklusive sociala kostnader. Kommunstyrelsens ordförandes arvode påverkar nästan alla andra årsarvoden. Om kommunfullmäktige beslutar bifalla alla föreslagna att-satser, utom den om att höja kommunstyrelsens ordförandes arvode skulle beslutet innebära en kostnad på cirka 245 500–295 500 kronor exklusive sociala kostnader. Detta är exklusive de eventuella reseersättningar som kan begäras av de som årsarvodenas för betydande del av heltid.

I dagsläget nyttjar ersättare inte rätten att närvara på sammanträden och få ersättning fullt ut. Om de skulle göra det, både med nuvarande bestämmelse och om kommunen skulle utöka rätten till fem gånger om året skulle kostnaden öka med 111 024 kronor per år, räknat på möten på tre timmar och utan reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Ökande kostnader för de kommunala bolagen har inte beräknats.

Förslaget anses göra uppdragen som förtroendevalda mer attraktiva för kommunens invånare. Konsekvenserna av att förslaget antas är att arvodena bättre speglar arbetsinsatsen som de förtreondevalda utför, samt att arvodena i högre grad harmoniseras med andra liknande och nära kommuner.

Dagens sammanträde

Kommunchefen redogör för kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut. Ordförande lägger till följande att-sats till förslaget:

att följande ska läggas till kommunens arvodes- och ersättningsreglemente: *Om en hel- eller deltidsarvoderad förtroendevald blir sjukskriven för en sammanhängande längre tid än 30 dagar ska en ersättare utses av berörd nämnd eller styrelse. Arvodet utbetalas då till den som går in och ersätter den förtroendevalde fram till dess att sjukskrivningen upphör och hen kan fullgöra sitt uppdrag igen.*

Yrkande

Erik Arvidsson (SD) yrkar att 14:e att-satsen så att den lyder som följande *att ledamot och ersättare med rätt till ersättning för tjänstgöring vid fullmäktigesammanträde får 1,75 % av kommunstyrelsens ordförandes månadsarvode*.

Sara Kånåhols (V) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Marcel van Luijn (M) yrkar att ändra kommunstyrelsens arbetsutskotts förslags tredje att-satsen så att den lyder som följande *att årsarvodet för 2:e vice ordförande, i kommunstyrelsen, tillika oppositionsråd, ska utgöra 50 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode*.

Ordförande konstaterar att det finns tre förslag till beslut: Erik Arvidssons ändringsyrkande att ändra kommunstyrelsens arbetsutskotts förslags 14:e att-satsen så att den lyder som följande att ledamot och ersättare med rätt till ersättning för tjänstgöring vid fullmäktigesammanträde får 1,75 % av kommunstyrelsens ordförandes månadsarvode; Marcel van Luijns ändringsyrkande att ändra kommunstyrelsens arbetsutskotts förslags tredje att-satsen så att den lyder som följande att årsarvodet för 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen ska utgöra 50 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode; samt Sara Kånåhols yrkande att bifalla kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Propositionsordning
Av framställda propositioner på framlagda yrkanden finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutar bifalla kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut med ordförandes tillägg. Omröstning begärs avseende förslagen till att-sats tre; samt avseende förslagen till att-sats 14.

Omröstning
Omröstning är begärd och ska verkställas. De som stödjer kommunstyrelsens arbetsutskottets förslag *att årsarvodet för 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode* röstar ja och de som stödjer Marcel van Luijns ändringsyrkande röstar nej.

Vid omröstningen avges 6 ja-röster och 5 nej-röster. Därmed bifaller kommunstyrelsens arbetsutskottets förslag.

JA – 6	**NEJ – 5**
Ilko Corkovic (S)	Erik Arvidsson (SD)
Staffan Larsson (C)	Annette Hemlin (FÖL)
Sara Kånåhols (V)	Torbjörn Johansson (FÖL)
Nina Andersson-Junkka (S)	Marcel van Luijn (M)
Ulf Norlin (S)	Lenamarie Wikström (M)
Tomas Zander (C)	

Omröstning
Omröstning är begärd och ska verkställas. De som stödjer kommunstyrelsens arbetsutskottets förslag *att ledamot och ersättare med rätt till ersättning för tjänstgöring vid fullmäktigesammanträde får 1,1 % av kommunstyrelsens ordförandes månadsarvode* röstar ja och de som stödjer Erik Arvidssons ändringsyrkande röstar nej.

Vid omröstningen avges 6 ja-röster och 5 nej-röster. Därmed bifaller kommunstyrelsens arbetsutskottets förslag.

JA – 6	**NEJ – 5**
Ilko Corkovic (S)	Erik Arvidsson (SD)
Staffan Larsson (C)	Annette Hemlin (FÖL)
Sara Kånåhols (V)	Torbjörn Johansson (FÖL)
Nina Andersson-Junkka (S)	Marcel van Luijn (M)
Ulf Norlin (S)	Lenamarie Wikström (M)
Tomas Zander (C)	

Reservation

Marcel van Luijn (M), Lenamarie Wikström (M), Annette Hemlin (FÖL), Torbjörn Johansson (FÖL) och Erik Arvidsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Beslut skickas till

Kommunfullmäktige

Framtid ÖLAND

KONSTRUKTIVA • LÅNGSIKTIGA • EKONOMISKA

Reservation kommunstyrelsen 2022-06-28
Ärende 7. Översyn av arvoden och ersättningsreglementet …

Vi reserverar oss mot dagens beslut när det gäller:

att årsarvodet för 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen ska utgöra 40% av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode

till förmån för Marcel van Luijns (M) förslag att arvodesnivån ska vara 50% och formuleringen “2:e vice ordförande tillika oppositionsråd”.

Detta för att ge oppositionsrådet större möjlighet att driva en effektiv oppositionspolitik.

SAMT

att ledamot och ersättare med rätt till ersättning vid vid tjänstgöring vid fullmäktigesammanträden får 1,1% av kommunstyrelsens ordförandes månadsarvode.

till förmån för Erik Arvidssons (SD) förslag att nivån ska vara 1,75%.

Anledningen är att kommunfullmäktiges sammanträden har en tendens att dra ut på tiden och bli väldigt långa och ersätts med ett fast belopp, inte timarvode.

Framtid Öland
Torbjörn Johansson
Annette Hemlin

§ 134 Dnr 2022/117 003 KS

Översyn av arvoden och ersättningsreglementet (Arbetsgrupp för fullmäktigeuppdrag § 146/2020)

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att kommunstyrelsens ordförandes arvode sätts till 80 % av riksdagledamots årsarvode.

att årsarvodet för 1:e vice ordförande i kommunstyrelsen ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att årsarvodet för 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att årsarvodet för ordförande i socialnämnden ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att årsarvodet för ordförande i utbildningsnämnden ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att årsarvodet för ordförande i miljö- och byggnadsnämnden ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att att årsarvoden för tjänstgöring som förtroendevald som utgör minst 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode ska ersätta andra ersättningar i en och samma nämnd annat än för reseersättning.

att höja 1:e och 2:e vice ordförande i socialnämndens, utbildningsnämndens och miljö- och byggnadsnämndens årsarvode från 2 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode till 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att person som är ordförande för utskott utan att vara ordförande för den nämnd som utskottet är underställt ska erhålla årsarvode på 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att höja kommunfullmäktiges ordförandes arvode till 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att kommunfullmäktiges 1:e och 2:e vice ordförande får ett årsarvode på 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att valberedningens ordförande inte ska ha ett årsarvode/fast arvode.

att ej tjänstgörande ersättare har rätt till ersättning vid maximalt 6 nämndssammanträden per år.

att ledamot och ersättare med rätt till ersättning för tjänstgöring vid fullmäktigesammanträde får 1,1 % av kommunstyrelsens ordförandes månadsarvode.

att fastställa valnämndens arvode för röstmottagare på valdagen efter tjänstgöring i mer än sju (7) timmar till 2 200 kronor och 2 750 kronor för distriktens ordförande för de allmänna valen 2022. Dessa belopp ska årligen räknas upp utifrån den genomsnittliga justeringen som årligen fastställs av personalutskottet i samband med löneöversynen.

att kommunfullmäktige föreslår bolagsstämmorna i de kommunala bolagen att arvoden fastställs från och med 2023 enligt följande:

- Borgholm Energi Elnät AB
  - Ordförande: 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 2,5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.
- Borgholm Energi AB
  - Ordförande: 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 2,5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.
- Borgholmshem AB
  - Ordförande: 20 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

  I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.

Samtliga regler gäller från och med 2023-01-01.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktigeuppdrag § 146/2020 gav kommunfullmäktiges ordförande i uppdrag att tillsammans med en representant för varje parti göra en översyn av kommunens ersättningar och arvoden, i kombination med en översyn av den politiska organisationen. Översynen av den politiska organisationen redovisas i ett separat dokument.

Valnämnden har bett arbetsgruppen inkludera en automatisk uppräkning av den högre ersättningen som erbjuds röstmottagare.

Arbetsgruppen har diskuterat samtliga former av ersättningar och arvoden som kommunen har. I det förslag som lämnas över till kommunstyrelsen finns enbart de

föreslagna förändringarna. Exempel på ersättningar, arvoden och förmåner som diskuterats men där ingen ändring har förordats av en majoritet av arbetsgruppen medlemmar är ersättning för förlorad arbetsinkomst och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

När kommunen sätter arvodena för förtroendevalda bör syftet med arvodet vara klart. Arbetsgruppen för översyn av ersättningar och arvoden (arbetsgrupp för fullmäktigeuppdrag § 146/2020) har identifierat fem huvudsakliga skäl som tydligt kan motivera nivån som kommunen sätter arvodena efter. Dessa är:

- att möjliggöra politiskt engagemang som kräver tjänstledighet eller gör det svårt att kombinera med annat arbete,
- att locka personer som kan ta andra uppdrag/anställningar att engagera sig politiskt/stanna kvar på sin post,
- att motverka korruption genom att minska marginaleffekten som mottagande av olika typer av mutor,
- att inte alienera invånarna i kommunen, och
- att värdera tjänsten som den förtroendevalda utför åt kommunen.

Arbetsgruppens förslag är framtagna med ett eller flera av dessa skäl i åtanke. Arbetsgruppen har inte fastställt en inbördes ordning mellan dessa skäl.

Arbetsgruppens medlemmar har olika åsikter om vilka skäl som väger tyngst och vilken effekt de föreslagna justeringarna har.

Arbetsgruppen har överlämnat sina förslag till kommunstyrelsen för beredning. Beredningen tillsammans med förslagen ska överlämnas till kommunfullmäktige för avgörande.

Beslutsunderlag

Skrivelse från arbetsgrupp för fullmäktigeuppdrag § 146/2020 - Arvoden och ersättningar för förtroendevalda.

Mötesanteckningar - Arbetsgrupp för fullmäktigeuppdrag § 146/2022.

Tjänsteskrivelse - Översyn av arvoden och ersättningsreglemente, 2022-06-08.

Bedömning

Kommunstyrelsens arbetsutskott bereder arbetsgruppen föreslag och ställer sig bakom de bedömningar som görs nedan. Bedömningen justeras så att det stämmer överens med de att-satser som arbetstutskottet överlämnar till kommunstyrelsen.

Varje enskilt förslag till ändring föreslås för att bättre uppfylla ett eller flera av de skäl som arbetsgruppen för översyn av ersättningar och arvoden identifierat som motiv för att besluta nivån för arvoden.

Kommunen får inte betala olika ersättningar för förtroendeuppdrag som anses vara likvärdiga.

Höjning av kommunstyrelsens ordförandes arvode

En majoritet av deltagarna i arbetsgruppen anser att arvodet för kommunstyrelsens ordförande är lågt satt. I dagsläget har kommunstyrelsens ordförande ett arvode som är 75 % av en riksdagsledamots årsarvode. Detta är, tillsammans med Högsby kommun, det lägst satta arvodet för en kommunstyrelse ordförande i Kalmar län och det näst lägsta i Sveriges kommuner och regioners (SKR) *kommunkategori* C9, det vill säga landsbygdskommuner med betydande besöksnäring. Jämförbara kommuner har alltså satt arvoden på mellan 70 och 100 % av en riksdagsledamots årsarvode, med en median på 85 % i C9 kommuner (med ett medel på 85 %) och 90 % i länets kommuner (med ett medel på 88 %).

Eftersom de flesta andra arvoden och ersättningar är kopplade till kommunstyrelsen ordförandes arvode föreslås inte en allt för stor höjning. En majoritet av arbetsgruppen har enats kring ett förslag om att höja arvodet så att det blir 80 % av riksdagsledamots årsarvode. Förslaget skulle göra att kommunen närmade sig närliggande och jämförbara kommuner i hur man värderar uppdraget som ordförande för kommunens mest centrala nämnd.

För år 2022 är riksdagsledamots månadsarvode 71 500 kronor. Det innebär att i år skulle 80 % av riksdagsledamots månadsarvode vara lika med 57 200 kronor.

Effekt av att höja arvodena för 1:e vice ordförande för kommunstyrelsen, oppositionsrådet samt socialnämndens, utbildningsnämndens och miljö- och byggnadsnämnden ordföranden till 40 % av kommunstyrelsens ordförandes arvode

I dagsläget har kommunen arvoden till sin 1:e vice och 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen, ordförande för socialnämnden, utbildningsnämnden samt miljö- och byggnadsnämnden som sträcker sig mellan 20 % till 30 %. Dessa arvoden ska exempelvis täcka följande:

- Rutinmässigt följande av förvaltningens arbete.
- Besök på förvaltningen för information, utanordning eller påskrift av handling (inklusive protokollsjustering).
- Genomgång och beredning av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan tjänsteman i samband med sammanträden, besiktning, förrättning eller liknande.
- Överläggningar med företrädare för andra kommunala organ eller utomstående organisation som inte utgör protokollförda sammanträden.
- Dialog med medborgare.
- Utövande av delegationsbeslut.
- Restid med anledning av ovan angivna åtgärder.

Dessa kan idag kombineras med andra ersättningar och arvoden. Det inkluderar reseersättningar till och från tjänstgöring som ordförande för nämnden, ersättning för tjänstgöring under kommunfullmäktigesammanträden, styrelse-, nämnds- och utskottssammanträden, timmersättning för uppdrag från nämnden, så som verksamhets- och företagsbesök samt ersättning för förlorad arbetsinkomst. För förtroendevalda som har fler än ett uppdrag finns det möjlighet att få årsarvode även för dessa. I dagsläget är det ovanligt att en enskild ledamot har flera uppdrag med högre årsarvode än 10 % av kommunalråds arvode, men det finns.

Eftersom största delen av kommunens kostnader för ersättningar och arvoden till förtroendevalda går till årsarvoden kan det vara svårt att beräkna kostnaderna för ersättningar och arvoden för förtroendevalda. Detta är dels en följd av att ersättningar går att kombinera, dels en följd av att utgifterna för ersättning för förlorad arbetsinkomst är beroende på den förtroendevaldas status på arbetsmarknaden. Bestämmelserna, som de är utformade idag, försvårar för nämnder att hålla sin budget för ersättningar och budgeten kan påverkas av vilken person som får förtroendeuppdraget.

För enskilda förtroendevalda kan nuvarande system försvåra för planering av arbete och fritid. Eftersom den enskilda i förhand inte vet hur mycket hen kommer att tjänstgöra blir det för den som är anställd att varje månad begära ledighet och i de fall de krävs också intyg för förlorad arbetsinkomst. För den som är egenföretagare kan det också vara ett problem att avgöra vad den förlorade arbetsinkomsten uppgår till, antingen för att arbetsinkomsten varierar mycket över året eller för att en del av ens försörjning består i andra former av inkomst än arbetsinkomst eller andra skäl.

Att höja arvodesnivåerna till 40 % av kommunalråds arvode skulle också inne-bära att berörda förtroendevalda kan inkluderas i de delar i kommunens bestämmelser omställningsskydd och pension för förtroendevalda (OPF-KL) som exklusivt berör förtroendevalda som tjänstgör minst 40 % av heltid. Detta innebär bland annat att berörda förtroendevalada får rätt till omställningsstöd (ekonomiskt stöd i fall av arbetslöshet efter tjänstgöring), sjukpension och familjeskydd, motsvarande kommunalråd. I normalfall förväntas detta inte belasta kommunen ekonomiskt.

Kommunen måste inte erbjuda fler ersättningar än de som möjliggör lika möjligheter att tjänstgöra som förtroendevald. Dessa är reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst. Kommunen kan justera arvodes- och ersättningsbestämmelserna på ett sådant sätt att kommunen inte ska/behöver betala ut ersättningar kopplade till uppdraget, vilket till viss del görs idag. Dock kan inte ersättning för resa och förlorad arbetsinkomst tas bort för årsarvoderade som har ett lägre arvode än för 40 % av heltid. I det fall kommunen höjer arvodet till att ersätta för tjänstgöring 40 % av heltid kan även dessa tas bort.

Att höja årsarvodet till 40 % motsvarar ungefärligt hur kommunen har värderat dessa uppdrag tidigare, sett till utbetalat arvode.

Kommunallagen säger att arvodet ska bestämmas till lika belopp för lika uppdrag. Detta gäller dock inte för uppdrag som utgör 40 % eller mer av heltid (se kommunallagen (2017:725) 4 kapitlet 2 och 17 §§). Därför kan kommunfullmäktige göra den bedömningen att, trots att vissa ordförandeuppdrag inte omfattar lika många uppgifter eller befogenheter, har de rätt till lika ersättning även om uppdragen i sig kan anses av olika vikt.

Om arvodena för ordförandena för nämnderna skulle höjas till 40 % av heltidsarvoderad tjänstgöring (i dagsläget är det satt till kommunstyrelsens ordförandes 75 % av riksdagsledamot) skulle det innebära cirka 250 000 kronor årligen. Detta skulle vara en arvodesökning med:

- 64 000 kronor (69 000 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode) om året för socialnämndens ordförande
- 128 700 kronor (137 280 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode) om året för utbildningsnämndens
- 128 700 kronor (137 280 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode) om året för miljö- och byggnadsnämndens ordförande.

Om reglerna skulle skrivas om så att ordförande inte hade rätt till annan ersättning skulle dock kostnaderna för kommunen inte öka så mycket. Om jämförelsen görs i socialnämndens ordförandes fall skulle kostnader på cirka 43 000 kronor undanröjas, vilket får ned kostnaden till cirka 25 000 kronor för en förväntad ökad tjänstgöringsgrad till 30 % - 40 %. Om detta kombinerades med att ta bort rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst kan stora delar eller hela kostnadsökningen försvinna. Om socialnämndens ordförande gick på samtliga ordinarie möten för nämnden och utskotten och begärde ersättning för 3 timmar förlorad arbetsinkomst skulle detta innebära en ersättning om cirka 25 000-30 000 kronor på ett år, beräknat på medellön i Sverige.

Om samma kalkyl görs för ordförande för utbildningsnämnden och miljö- och byggnadsnämnden skulle kostnaden vara cirka 70 000 kronor respektive 27 000 kronor.

Om samma beräkning görs för kommunstyrelsens 1:e vice ordförande och oppositionsrådet så hamnar ändringen på en arvodesökning med 103 000-69 000 kronor om året, men reduceras kostnaderna för dessa förstroendeuppdrag med mellan 32 000 och 162 000 kronor beroende på extramöten utöver ordinarie sammanträden och ersättning för förlorad arbetsinkomst. Den stora skillnaden från de andra ordförandeskapen, trots arvoden på 25 respektive 30 %, beror på fler sammanträden än resterande ordföranden (bortsett från kommunstyrelsens ordförande) eftersom de är ledamöter i kommunstyrelsens arbetsutskott, krisledningsnämnde och budgetberedningen samt är med i bland annat näringslivsrådet. Andra presidium har också andra möten som de förväntas delta på, exempelvis styrgruppsmöten för särskilda projekt, plansamordningsmöten och avstämningar med kommunstyrelsen, men inte i samma

utsträckning eller så tjänstgör även kommunstyrelsens 1:e vice ordförande och oppositionsrådet på dessa möten.

Att höja arvodena till nämndernas ordföranden till 40 % skulle spara på vissa administrativa utgifter för berörda förvaltningar, även om dessa är försumbar i sammanhanget.

Motiveringen till förslagen är att göra det enklare att bedöma vilken ersättning som erhålls för ett uppdrag som i praktiken tar upp tid motsvarande en stor del av heltid, att få större kontroll över nämndernas utgifter för arvoden och ersättningar.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har lyft frågor om rätten till reseersättning för de som har ett uppdrag som anses utgöra betydande del av heltid. En fråga som lyfts är ifall arbetsgruppens förslag, så som det beskrivits, kan komma att göra det mer kostsamt att ta kommunala uppdrag för personer som bor lång ifrån Borgholms tätort. Detta är i så fall inte önskvärt.

Ovanstående beräkningar är alltså exklusive de eventuella reseersättningar som kan begäras av de som årsarvodenas för betydande del av heltid.

Arvoden för 1:e och 2:e vice ordförande för socialnämnden, utbildningsnämnden och miljö- och byggnadsnämnden

Förslaget ökar ersättningarna för vice ordförande med drygt 19 300 kronor (20 600 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode) och ökar kommunens utgifter med cirka 115 800 kronor årligen (6 864 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode).

Ett högre arvode skulle kunna motivera en tydligare rollbeskrivning för vice ordförandena. Deras roll idag, utöver att vara ledamöter i arbetsutskotten, är att vara tillgängliga att genomföra ordförandes uppgifter. I de fall ordförande skulle sjukskriva sig under längre tid från sitt uppdrag tar vice ordförande över rollen, under vilken tid hen också tar över arvodet.

En höjning av arvodet skulle innebära en viss kostnad för kommunen beroende på till vilken nivå den sätts. Med dagens ersättningsregler är varje procentenhetsökning en höjning på cirka 6 435 kronor per år (6 864 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode).

Att enbart ha ett årsarvode skulle förenkla administrationen och förenkla för de förtroendevaldas planering, men också minska incitamentet för att närvara på ordinarie och extrainkallade sammanträden. Om vice ordförande enbart får årsarvode utan att samtidigt höja arvodesnivån skulle det innebära en minskad ersättning och eventuellt en lägre ersättning än övriga ledamöter i nämnden.

Ordförande för utskott

I dagsläget finns det inte bestämmelser för arvode för ordförande i utskott i ett sådant fall denne inte samtligt är ordförande för ansvarig nämnd. Eftersom arbets-

gruppen diskuterat ifall sammankallande för kultur- och fritidsutskottet ska vara ordförande och ifall kommunen ska skapa ett tekniskt utskott under kommunstyrelsen har arbetsgruppen valt att diskutera frågan om kommunen beslutar att ha ordförande för utskotten.

Olika förslag har diskuterats. Denna roll bör vara arvoderad. Det förslag som haft mest stöd är att detta ska ses i relation med nämndsordförande. Detta är svårt att avgöra, delvis eftersom ansvaret skiljer sig en hel del, men också eftersom det inte är säkert hur ofta dessa kommer att tjänstgöra och hur mycket som i framtiden kommer delegeras utskotten. Eftersom det existerande exemplet, kommunstyrelsens kultur och fritidsutskott, i dagsläget sammanträder mellan sex och tolv gånger per år skulle det kunna jämföras med andra utskott. Dock är antalet ärenden som behandlas betydligt färre. Ett förslag är att likställa det med de förberedelser som kan krävas i det arbete som socialnämndens, utbildningsnämndens och miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskotts ledamöter gör inför mötena, eftersom det är ett större förarbete att vara ordförande, men antalet ärenden förväntas vara färre.

Valberedningens ordförande

Arbetet som valberedningens ordförande gör efter valet anses av arbetsgruppen inte tillräckligt stort för att motivera en särskild ersättning för det arbetet, jämfört med övriga ledamöter i valberedningen.

Kommunfullmäktiges presidium

I dagsläget är det enbart ordförande i kommunfullmäktiges presidium som har årsarvode. Det ligger i dagsläget på 10 % av kommunstyrelsens ordförandes arvode. En majoritet av arbetsgruppen anser att det är ordförandes arbete och ansvar inte överensstämmer med det arvode personen får.

Det är svårt att avgöra vad som är en rimlig nivå, jämfört med nämndsordförandena. Även om fullmäktiges ordförandes arvode innebär samma uppgifter som nämndernas, är det på flera sätt till en mycket mindre grad. Exempelvis är förvaltningen kring kommunfullmäktige i stort sätt utfört under kommunstyrelsens ansvar, dessutom har fullmäktige inga utskott att genomföra ordförandeuppdrag för. Dock finns det vissa uppdrag som går utanför nämndsordförandenas, det vill säga de uppgifter som arbetsordningen förordar fullmäktiges ordförande och presidium att utgöra.

De kommuner som arbetsgruppen har jämfört sig med har arvoden med en median på 10 % av kommunstyrelsens ordförandes arvode, men med medelarvoden på 12 % i länet och cirka 15 % bland C9 kommunerna. Spridningen är ganska stor, från 3 % till 50 %.

En majoritet av arbetsgruppen anser också att det arbete och ansvar som 1:e och 2:e vice ordförande står för, särskilt med tanke på de uppgifter som arbetsordningen förordnar, bör arvoderas. Skillnaderna mellan uppdraget som vice ordförande i fullmäktige jämfört med nämnderna är tydliga, men värdering av dessa skillnader är svårt att göras. Även om vice ordförande i nämnderna har ett mindre formellt uppdrag, så har de oftast fler uppdrag och på en månad fler timmars tjänstgöring

på sammanträden. Dock är ersättningen för fullmäktiges ledamöter inte en timmersättning. Därför ger inte grundersättningen lika stor utdelning för den tjänstgöring som genomförs. De i arbetsgruppen som förordar att hela presidiet ska arvoderas har inte funnit argument för att göra skillnad på nämndens arvode för vice ordförandena och vice ordförandena i kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktigs ledamöter

Kommunfullmäktiges ledamöter har haft samma ersättning sedan 2015. En majoritet av arbetsgruppen anser att ersättningen kan höjas något. Beloppet som föreslås skulle göra att ersättningen för fullmäktigesammanträden höjs med ungefär lika mycket som ersättningen för sammanträden gjorts under samma tid. Förslaget innebär också att ersättningen automatiskt räknas upp i och med att det kopplas till kommunstyrelsens ordförandes månadsarvode.

Ersättning för röstmottagare

Kommunen har i de senaste valen erbjudit röstmottagare timmersättning för tjänstgöring upp till sju (7) timmars tjänstgöring på valdagen. Efter de har de fått 2 000 (2 500 för valdistriktets ordförande och vice ordförande). Valnämnden har beslutat att detta ska höjas med 10 % för att göra uppdraget mer attraktivt. Nämnden har också bett arbetsgruppen inkludera detta i sitt förslag och föreslå en automatisk uppräkning av ersättningen.

Arbetsgruppens förslag är att den från dagens nivå årligen räknas upp med löneutrymmet som fastställs av personalutskottet i samband med den årliga löneöversynen. Detta för att de inte ska påverkas av ändringar i övriga förtroendevaldas ersättningar och arvoden.

Ej tjänstgörande ersättare

Arbetsgruppen belyste under sitt sista möte att det kan finnas ett behov av att öka ersättares rätt till ersättning för deltagande vid sammanträden där de inte tjänstgör. Detta för att öka incitament för ersättare att vara delaktig i nämndernas arbete och för att göra förtroendeuppdrag attraktivare. Det finns också en förhoppning att detta skulle göra det lättare för partierna att rekrytera nya förtroendevalda. Som underlag för kommunstyrelsens beredning av frågan har därför ett förslag om att utöka antalet sammanträden som ersättare, utan att vara kallade att tjänstgöra, har rätt till ersättning utökas till fem (5) gånger per år. I dagsläget är det två (2) gånger per år.

Kommunala bolag

Frågor kring de kommunala bolagens styrelsers arvoden har lyfts. Det är bolagens årsstämmor som fastställer dessa. Dock görs detta efter förslag som godkänts av kommunfullmäktige.

2021 bildade kommunen ett nytt bolag, Borgholmshem AB. Arbetsgruppen har inte lämnat förslag på nivå eller regler vad gäller det nya bolagets styrelses arvoden och ersättningar. Ledamöterna i moderbolaget Borgholm Energi Elnät AB och Borgholm Energi AB följer idag kommunens ersättningsbestämmelser. Tjänstgöring i bolagsstyrelserna kan alltså, när det kommer till ersättningsbestämmelser,

jämföras med ett förteondeuppdrag i till exempel en nämnd. Ordförande för Borgholm Energi Elnät AB (moderbolag) har ett arvode motvarande 10 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode och ordförande för Borgholm Energi AB (dotterbolag) har ett arvode motvarande 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode. Arvodet för 1:e och 2:e vice ordförande för båda bolagen motsvarar 1 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

Om Borgholmshem ska likställas med de andra bolagen bör de jämställas med moderbolaget Borgholm Energi Elnät AB och dotterbolaget Borgholm Energi AB tillsammans, då Borgholmshem AB är ett separat bolag. Det bör också beaktas att bolaget är i ett uppstartskede varför ett betydande engagemang från styrelsen behövs för att skapa förutsättningar för bolaget att utvecklas i enlighet med fullmäktiges intentioner.

Med hänvisning till ovanstående stycke har ett förslag tagits fram om att kommunfullmäktige godkänner ett arvoden enligt följande:

- Borgholm Energi Elnät AB
  - Ordförande: 15 % (idag 10 %) av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 2,5 % (idag 1 %) av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.

- Borgholm Energi AB
  - Ordförande: 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 2,5 % (idag 1 %) av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.

- Borgholmshem AB
  - Ordförande: 20 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente

Konsekvensanalys

Föreslagna ändringar skulle årligen kosta kommunen cirka 321 900-375 200 kronor exklusive sociala kostnader. Kommunstyrelsens ordförandes arvode påverkar nästan alla andra årsarvoden. Om kommunfullmäktige beslutar bifalla alla föreslagna att-satser, utom den om att höja kommunstyrelsens ordförandes arvode skulle beslutet innebära en kostnad på cirka 245 500-295 500 kronor exklusive sociala kostnader. Detta är exklusive de eventuella reseersättningar som kan begäras av de som årsarvodenas för betydande del av heltid.

I dagsläget nyttjar ersättare inte rätten att närvara på sammanträden och få ersättning fullt ut. Om de skulle göra det, både med nuvarande bestämmelse och om

kommunen skulle utöka rätten till fem gånger om året skulle kostnaden öka med 111 024 kronor per år, räknat på möten på tre timmar och utan reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Ökande kostnader för de kommunala bolagen har inte beräknats.

Förslaget anses göra uppdragen som förtroendevalda mer attraktiva för kommunens invånare. Konsekvenserna av att förslaget antas är att arvodena bättre speglar arbetsinsatsen som de förtreondevalda utför, samt att arvodena i högre grad harmoniseras med andra liknande och nära kommuner.

Dagens sammanträde

Ilko Corkovic (S) meddelar att han inte deltar i diskussion eller beslut om arbetsgruppens förslag till första att-sats avseende kommunstyrelsens ordförandes arvode.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen för beredning

Kommunfullmäktige

Handläggare
Jonatan Wassberg
Kommunsekreterare

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Skrivelse från arbetsgrupp för fullmäktigeuppdrag § 146/2020 - Arvoden och ersättningar för förtroendevalda

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen har att ta ställning till följande förslag och lämna svar till kommunfullmäktige

att kommunstyrelsens ordförandes arvode sätts till 80 % av riksdagledamots årsarvode.

att årsarvodet för 1:e vice ordförande i kommunstyrelsen ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att årsarvodet för 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att årsarvodet för ordförande i socialnämnden ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att årsarvodet för ordförande i utbildningsnämnden ska utgöra 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att årsarvodet för ordförande i miljö- och byggnadsnämnden ska utgöra 40 procent av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att årsarvode för tjänstgöring som förtroendevald som utgör minst 40 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode ska ersätta andra ersättningar för förtroendeuppdrag annat än ytterligare årsarvoden, om inte annat är bestämt.

att förtroendevalda som uppbär ett uppdrag som utgör heltid eller betydenade del av heltid inom kommunen samt av kommunen helägda aktiebolag får endast begränsat årsarvode med maximalt 40 % av heltid eller årsarvode motsvarande det uppdrag med högst tjänstgöringsgrad. I så fall ska arvodet reduceras enligt följande:

- i första hand på kommunstyrelsen,
- i andra hand på nämnd, och
- i tredje hand på kommunalt helägt aktiebolag.

att höja 1:e och 2:e vice ordförande i socialnämndens, utbildningsnämndens och miljö- och byggnadsnämndens årsarvode från 2 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode till 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att person som är ordförande för utskott utan att vara ordförande för den nämnd som utskottet är underställt ska erhålla årsarvode på 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att höja kommunfullmäktiges ordförandes arvode till 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att kommunfullmäktiges 1:e och 2:e vice ordförande får ett årsarvode på 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

att valberedningens ordförande inte ska ha ett årsarvode/fast arvode.

att ledamot och ersättare med rätt till ersättning för tjänstgöring vid fullmäktigesammanträde får 1,1 % av kommunstyrelsens ordförandes månadsarvode.

att fastställa valnämndens arvode för röstmottagare på valdagen efter tjänstgöring i mer än sju (7) timmar till 2 200 kronor och 2 750 kronor för distriktens ordförande för de allmänna valen 2022. Dessa belopp ska årligen räknas upp utifrån den genomsnittliga justeringen som årligen fastställs av personalutskottet i samband med löneöversynen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktigeuppdrag § 146/2020 gav kommunfullmäktiges ordförande i uppdrag att tillsammans med en representant för varje parti göra en översyn av kommunens ersättningar och arvoden, i kombination med en översyn av den politiska organisationen. Översynen av den politiska organisationen redovisas i ett separat dokument.

Valnämnden har bett arbetsgruppen inkludera en automatisk uppräkning av den högre ersättningen som erbjuds röstmottagare.

Arbetsgruppen har diskuterat samtliga former av ersättningar och arvoden som kommunen har. I det förslag som lämnas över till kommunstyrelsen finns enbart de föreslagna förändringarna. Exempel på ersättningar, arvoden och förmåner som diskuterats men där ingen ändring har förordats av en majoritet av arbetsgruppen medlemmar är ersättning för förlorad arbetsinkomst och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

När kommunen sätter arvodena för förtroendevalda bör syftet med arvodet vara klart. Arbetsgruppen för översyn av ersättningar och arvoden (arbetsgrupp för fullmäktigeuppdrag § 146/2020) har identifierat fem huvudsakliga skäl som tydligt kan motivera nivån som kommunen sätter arvodena efter. Dessa är:

- att möjliggöra politiskt engagemang som kräver tjänstledighet eller gör det svårt att kombinera med annat arbete,
- att locka personer som kan ta andra uppdrag/anställningar att engagera sig politiskt/stanna kvar på sin post,
- att motverka korruption genom att minska marginaleffekten som mottagande av olika typer av mutor,
- att inte alienera invånarna i kommunen, och
- att värdera tjänsten som den förtroendevalda utför åt kommunen.

Arbetsgruppens förslag är framtagna med ett eller flera av dessa skäl i åtanke. Arbetsgruppen har inte fastställt en inbördes ordning mellan dessa skäl.

Arbetsgruppens medlemmar har olika åsikter om vilka skäl som väger tyngst och vilken effekt de föreslagna justeringarna har.

Bedömning

Varje enskilt förslag till ändring föreslås för att bättre uppfylla ett eller flera av de skäl som arbetsgruppen för översyn av ersättningar och arvoden identifierat som motiv för att besluta nivån för arvoden.

Kommunen får inte betala olika ersättningar för förtroendeuppdrag som anses vara likvärdiga.

Höjning av kommunstyrelsens ordförandes arvode

En majoritet av deltagarna i arbetsgruppen anser att arvodet för kommunstyrelsens ordförande är lågt satt. I dagsläget har kommunstyrelsens ordförande ett arvode som är 75 % av en riksdagsledamots årsarvode. Detta är, tillsammans med Högsby kommun, det lägst satta arvodet för en kommunstyrelse ordförande i Kalmar län och det näst lägsta i Sveriges kommuner och regioners (SKR) *kommunkategori* C9, det vill säga landsbygdskommuner med betydande besöksnäring. Jämförbara kommuner har alltså satt arvoden på mellan 70 och 100 % av en riksdagsledamots årsarvode, med en median på 85 % i C9 kommuner (med ett medel på 85 %) och 90 % i länets kommuner (med ett medel på 88 %).

Eftersom de flesta andra arvoden och ersättningar är kopplade till kommunstyrelsen ordförandes arvode föreslås inte en allt för stor höjning. En majoritet av arbetsgruppen har enats kring ett förslag om att höja arvodet så att det blir 80 % av riksdagsledamots årsarvode. Förslaget skulle göra att kommunen närmade sig närliggande och jämförbara kommuner i hur man värderar uppdraget som ordförande för kommunens mest centrala nämnd.

För år 2022 är riksdagsledamots månadsarvode 71 500 kronor. Det innebär att i år skulle 80 % av riksdagsledamots månadsarvode vara lika med 57 200 kronor.

Effekt av att höja arvodena för 1:e vice ordförande för kommunstyrelsen, oppositionsrådet samt socialnämndens, utbildningsnämndens och miljö- och byggnadsnämnden ordföranden till 40 % av kommunstyrelsens ordförandes arvode

I dagsläget har kommunen arvoden till sin 1:e vice och 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen, ordförande för socialnämnden, utbildningsnämnden samt miljö- och byggnadsnämnden som sträcker sig mellan 20 % till 30 %. Dessa arvoden ska exempelvis täcka följande:

- Rutinmässigt följande av förvaltningens arbete.
- Besök på förvaltningen för information, utanordning eller påskrift av handling (inklusive protokollsjustering).
- Genomgång och beredning av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan tjänsteman i samband med sammanträden, besiktning, förrättning eller liknande.
- Överläggningar med företrädare för andra kommunala organ eller utomstående organisation som inte utgör protokollförda sammanträden.
- Dialog med medborgare.
- Utövande av delegationsbeslut.
- Restid med anledning av ovan angivna åtgärder.

Dessa kan idag kombineras med andra ersättningar och arvoden. Det inkluderar reseersättningar till och från tjänstgöring som ordförande för nämnden, ersättning för tjänstgöring under kommunfullmäktigesammanträden, styrelse-, nämnds- och utskottssammanträden, timmersättning för uppdrag från nämnden, så som verksamhets- och företagsbesök samt ersättning för förlorad arbetsinkomst. För förtroendevalda som har fler än ett uppdrag finns det möjlighet att få årsarvode även för dessa. I dagsläget är det ovanligt att en enskild ledamot har flera uppdrag med högre årsarvode än 10 % av kommunalråds arvode, men det finns.

Eftersom största delen av kommunens kostnader för ersättningar och arvoden till förtroendevalda går till årsarvoden kan det vara svårt att beräkna kostnaderna för ersättningar och arvoden för förtroendevalda. Detta är dels en följd av att ersättningar går att kombinera, dels en följd av att utgifterna för ersättning för förlorad arbetsinkomst är beroende på den förtroendevaldas status på arbetsmarknaden. Bestämmelserna, som de är utformade idag, försvårar för nämnder att hålla sin budget för ersättningar och budgeten kan påverkas av vilken person som får förtroendeuppdraget.

För enskilda förtroendevalda kan nuvarande system försvåra för planering av arbete och fritid. Eftersom den enskilda i förhand inte vet hur mycket hen kommer att tjänstgöra blir det för den som är anställd att varje månad begära ledighet och i de fall de krävs också intyg för förlorad arbetsinkomst. För den som är egenföretagare kan det också vara ett problem att avgöra vad den förlorade arbetsinkomsten uppgår till, antingen för att arbetsinkomsten varierar mycket över året eller för att en del av ens försörjning består i andra former av inkomst än arbetsinkomst eller andra skäl.

Att höja arvodesnivåerna till 40 % av kommunalråds arvode skulle också inne-bära att berörda förtroendevalda kan inkluderas i de delar i kommunens bestämmelser omställningsskydd och pension för förtroendevalda (OPF-KL) som exklusivt berör förtroendevalda som tjänstgör minst 40 % av heltid. Detta innebär bland annat att berörda förtroendevalada får rätt till omställningsstöd (ekonomiskt stöd i fall av arbetslöshet efter tjänstgöring), sjukpension och familjeskydd, motsvarande kommunalråd. I normalfall förväntas detta inte belasta kommunen ekonomiskt.

Kommunen måste inte erbjuda fler ersättningar än de som möjliggör lika möjligheter att tjänstgöra som förtroendevald. Dessa är reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst. Kommunen kan justera arvodes- och ersättningsbestämmelserna på ett sådant sätt att kommunen inte ska/behöver betala ut ersättningar kopplade till uppdraget, vilket till viss del görs idag. Dock kan inte ersättning för resa och förlorad arbetsinkomst tas bort för årsarvoderade som har ett lägre arvode än för 40 % av heltid. I det fall kommunen höjer arvodet till att ersätta för tjänstgöring 40 % av heltid kan även dessa tas bort.

Kommunledningsförvaltningen har sett på hur andra kommuner har reglerat kombination av uppdrag och arvoden. För att uppfylla uppfattade intentioner uttryckta av en majoritet av arbetsgruppens medlemmar har förslag på hur en reglering av att kombinera arvoden tagits fram. Den modell som syns i förslaget är inspirerat av Karlshamns ersättningsbestämmelser. Detta sätter ett tak vid 40 % av heltid eller ett arvode som går att likställa med arvodet för det uppdrag där tjänstgöringen utgör störst andel av heltid. I Karlshamns exempel sätts taket vid 40 % av heltid. Om Borgholms kommun skulle fatta samma beslut skulle fullmäktige och stämman hos de bolag som kommunen har ett ägande i begränsas i sin möjlighet att arvodera sina styrelsemedlemmar som de vill. Som förslaget är utformat nu kan kommunen, kommunalförbund samt kommunala bolag där kommunen är representerad beslutat om att enskilda uppdrag kan han årsarvoden som är högre än 40 % av heltid. Om förslaget var gällande idag skulle bara kommunalrådet ha rätt till ett högre årsarvode än för 40 % av heltid.

I förslaget finns en mekanism som reducerar det totala årsarvodet en förtroendevald får till följd av att kombinera fler årsarvoden ner till bestämd nivå. Denna reducering görs i första hand i det arvode som erhålls för tjänstgöring i kommunstyrelsen.

Att höja årsarvodet till 40 % motsvarar ungefärligt hur kommunen har värderat dessa uppdrag tidigare, sett till utbetalat arvode.

Kommunallagen säger att arvodet ska bestämmas till lika belopp för lika uppdrag. Detta gäller dock inte för uppdrag som utgör 40 % eller mer av heltid (se kommunallagen (2017:725) 4 kapitlet 2 och 17 §§). Därför kan kommunfullmäktige göra den bedömningen att, trots att vissa ordförandeuppdrag inte omfattar lika många uppgifter eller befogenheter, har de rätt till lika ersättning även om uppdragen i sig kan anses av olika vikt.

Om arvodena för ordförandena för nämnderna skulle höjas till 40 % av heltidsarvoderad tjänstgöring (i dagsläget är det satt till kommunstyrelsens ordförandes 75 % av riksdagsledamot) skulle det innebära cirka 250 000 kronor årligen. Detta skulle vara en arvodesökning med:

- 64 000 kronor (69 000 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode) om året för socialnämndens ordförande
- 128 700 kronor (137 280 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode) om året för utbildningsnämndens
- 128 700 kronor (137 280 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode) om året för miljö- och byggnadsnämndens ordförande.

Om reglerna skulle skrivas om så att ordförande inte hade rätt till annan ersättning skulle dock kostnaderna för kommunen inte öka så mycket. Om jämförelsen görs i socialnämndens ordförandes fall skulle kostnader på cirka 43 000 kronor undanröjas, vilket får ned kostnaden till cirka 25 000 kronor för en förväntad ökad tjänstgöringsgrad till 30 % - 40 %. Om detta kombinerades med att ta bort rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst kan stora delar eller hela kostnadsökningen försvinna. Om socialnämndens ordförande gick på samtliga ordinarie möten för nämnden och utskotten och begärde ersättning för 3 timmar förlorad arbetsinkomst skulle detta innebära en ersättning om cirka 25 000-30 000 kronor på ett år, beräknat på medellön i Sverige.

Om samma kalkyl görs för ordförande för utbildningsnämnden och miljö- och byggnadsnämnden skulle kostnaden vara cirka 70 000 kronor respektive 27 000 kronor.

Om samma beräkning görs för kommunstyrelsens 1:e vice ordförande och oppositionsrådet så hamnar ändringen på en arvodesökning med 103 000-69 000 kronor om året, men reduceras kostnaderna för dessa förstroendeuppdrag med mellan 32 000 och 162 000 kronor beroende på extramöten utöver ordinarie sammanträden och ersättning för förlorad arbetsinkomst. Den stora skillnaden från de andra ordförandeskapen, trots arvoden på 25 respektive 30 %, beror på fler sammanträden än resterande ordföranden (bortsett från kommunstyrelsens ordförande) eftersom de är ledamöter i kommunstyrelsens arbetsutskott, krisledningsnämnde och budgetberedningen samt är med i bland annat näringslivsrådet. Andra presidium har också andra möten som de förväntas delta på, exempelvis styrgruppsmöten för särskilda projekt, plansamordningsmöten och avstämningar med kommunstyrelsen, men inte i samma utsträckning eller så tjänstgör även kommunstyrelsens 1:e vice ordförande och oppositionsrådet på dessa möten.

Att höja arvodena till nämndernas ordföranden till 40 % skulle spara på vissa administrativa utgifter för berörda förvaltningar, även om dessa är försumbar i sammanhanget.

Motiveringen till förslagen är att göra det enklare att bedöma vilken ersättning som erhålls för ett uppdrag som i praktiken tar upp tid motsvarande en stor del av heltid, att få större kontroll över nämndernas utgifter för arvoden och ersättningar samt skapa större incitament för att nominera fler personer till årsarvoderade uppdrag i kommunen och försvåra för framtida maktkoncentration.

Arvoden för 1:e och 2:e vice ordförande för socialnämnden, utbildningsnämnden och miljö- och byggnadsnämnden

Förslaget ökar ersättningarna för vice ordförande med drygt 19 300 kronor (20 600 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode) och ökar kommunens utgifter med cirka 115 800 kronor årligen (6 864 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode).

Ett högre arvode skulle kunna motivera en tydligare rollbeskrivning för vice ordförandena. Deras roll idag, utöver att vara ledamöter i arbetsutskotten, är att vara tillgängliga att genomföra ordförandes uppgifter. I de fall ordförande skulle sjukskriva sig under längre tid från sitt uppdrag tar vice ordförande över rollen, under vilken tid hen också tar över arvodet.

En höjning av arvodet skulle innebära en viss kostnad för kommunen beroende på till vilken nivå den sätts. Med dagens ersättningsregler är varje procentenhetsökning en höjning på cirka 6 435 kronor per år (6 864 kronor i fall att kommunstyrelsens ordförande är 80 % av riksdagsledamots arvode).

Att enbart ha ett årsarvode skulle förenkla administrationen och förenkla för de förtroendevaldas planering, men också minska incitamentet för att närvara på ordinarie och extrainkallade sammanträden. Om vice ordförande enbart får årsarvode utan att samtidigt höja arvodesnivån skulle det innebära en minskad ersättning och eventuellt en lägre ersättning än övriga ledamöter i nämnden.

Ordförande för utskott

I dagsläget finns det inte bestämmelser för arvode för ordförande i utskott i ett sådant fall denne inte samtligt är ordförande för ansvarig nämnd. Eftersom arbetsgruppen diskuterat ifall sammankallande för kultur- och fritidsutskottet ska vara ordförande och ifall kommunen ska skapa ett tekniskt utskott under kommunstyrelsen har arbetsgruppen valt att diskutera frågan om kommunen beslutar att ha ordförande för utskotten.

Olika förslag har diskuterats. Arbetsgruppen anser att denna roll ska vara arvoderad. Det förslag som haft mest stöd är att detta ska ses i relation med nämndsordförande. Detta är svårt att avgöra, delvis eftersom ansvaret skiljer sig en hel del, men också eftersom det inte är säkert hur ofta dessa kommer att tjänstgöra och hur mycket som i framtiden kommer delegeras utskotten. Eftersom det existerande exemplet, kommunstyrelsens kultur och fritidsutskott, i dagsläget sammanträder mellan sex och tolv gånger per år skulle det kunna jämföras med andra utskott. Dock är antalet ärenden som behandlas betydligt färre. Ett förslag är att likställa det med de förberedelser som kan krävas i det arbete som socialnämndens, utbildningsnämndens och miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskotts ledamöter gör inför mötena, eftersom det är ett större förarbete att vara ordförande, men antalet ärenden förväntas vara färre.

Valberedningens ordförande

Arbetet som valberedningens ordförande gör efter valet anses av arbetsgruppen inte tillräckligt stort för att motivera en särskild ersättning för det arbetet, jämfört med övriga ledamöter i valberedningen.

Kommunfullmäktiges presidium

I dagsläget är det enbart ordförande i kommunfullmäktiges presidium som har årsarvode. Det ligger i dagsläget på 10 % av kommunstyrelsens ordförandes arvode. En majoritet av arbetsgruppen anser att det är ordförandes arbete och ansvar inte överensstämmer med det arvode personen får.

Det är svårt att avgöra vad som är en rimlig nivå, jämfört med nämndsordförandena. Även om fullmäktiges ordförandes arvode innebär samma uppgifter som nämndernas, är det på flera sätt till en mycket mindre grad. Exempelvis är förvaltningen kring kommunfullmäktige i stort sätt utfört under kommunstyrelsens ansvar, dessutom har fullmäktige inga utskott att genomföra ordförandeuppdrag för. Dock finns det vissa uppdrag som går utanför nämndsordförandenas, det vill säga de uppgifter som arbetsordningen förordar fullmäktiges ordförande och presidium att utgöra.

De kommuner som arbetsgruppen har jämfört sig med har arvoden med en median på 10 % av kommunstyrelsens ordförandes arvode, men med medelarvoden på 12 % i länet och cirka 15 % bland C9 kommunerna. Spridningen är ganska stor, från 3 % till 50 %.

En majoritet av arbetsgruppen anser också att det arbete och ansvar som 1:e och 2:e vice ordförande står för, särskilt med tanke på de uppgifter som arbetsordningen förordnar, bör arvoderas. Skillnaderna mellan uppdraget som vice ordförande i fullmäktige jämfört med nämnderna är tydliga, men värdering av dessa skillnader är svårt att göras. Även om vice ordförande i nämnderna har ett mindre formellt uppdrag, så har de oftast fler uppdrag och på en månad fler timmars tjänstgöring på sammanträden. Dock är ersättningen för fullmäktiges ledamöter inte en timmersättning. Därför ger inte grundersättningen lika stor utdelning för den tjänstgöring som genomförs. De i arbetsgruppen som förordar att hela presidiet ska arvoderas har inte funnit argument för att göra skillnad på nämndens arvode för vice ordförandena och vice ordförandena i kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktigs ledamöter

Kommunfullmäktiges ledamöter har haft samma ersättning sedan 2015. En majoritet av arbetsgruppen anser att ersättningen kan höjas något. Beloppet som föreslås skulle göra att ersättningen för fullmäktigesammanträden höjs med ungefär lika mycket som ersättningen för sammanträden gjorts under samma tid. Förslaget innebär också att ersättningen automatiskt räknas upp i och med att det kopplas till kommunstyrelsens ordförandes månadsarvode.

Ersättning för röstmottagare

Kommunen har i de senaste valen erbjudit röstmottagare timmersättning för tjänstgöring upp till sju (7) timmars tjänstgöring på valdagen. Efter de har de fått 2 000 (2 500 för valdistriktets ordförande och vice ordförande). Valnämnden har beslutat att detta ska höjas med 10 % för att göra uppdraget mer attraktivt. Nämnden har också bett arbetsgruppen inkludera detta i sitt förslag och föreslå en automatisk uppräkning av ersättningen.

Arbetsgruppens förslag är att den från dagens nivå årligen räknas upp med löneutrymmet som fastställs av personalutskottet i samband med den årliga löneöversynen. Detta för att de inte ska påverkas av ändringar i övriga förtroendevaldas ersättningar och arvoden.

Konsekvensanalys

Föreslagna ändringar skulle årligen kosta kommunen cirka 321 900-375 200 kronor exklusive sociala kostnader. Kommunstyrelsens ordförandes arvode påverkar nästan alla andra årsarvoden. Om kommunfullmäktige beslutar bifalla alla föreslagna att-satser, utom den om att höja kommunstyrelsens ordförandes arvode skulle beslutet innebära en kostnad på cirka 245 500-295 500 kronor exklusive sociala kostnader.

Förslaget anses göra uppdragen som förtroendevalda mer attraktiva för kommunens invånare. En majoritet av arbetsgruppen anser även att en av konsekvenserna av att förslaget antas är att arvodena bättre speglar arbetsinsatsen som de förtreondevalda utför, samt att arvodena i högre grad harmoniseras med andra liknande och nära kommuner.

Kommunchefens stab

Skrivelsen skickas till
Kommunstyrelsen för beredning
Kommunfullmäktige

Handläggare
Jonatan Wassberg
Kommunsekreterare

Mötesanteckningar - Arbetsgrupp för fullmäktigeuppdrag § 146/2022

Kommunchefens stab

Datum: 2022-06-01

Tid: 17:00-19:40

Plats: KS-rummet

Sekreterare: Jonatan Wassberg

Deltagare: Eva-Lena Israelsson (S)
Anders Nyholm (M)
Linda Hedlund (C)
Per Lublin (ÖP)
Stefan Wiberg (V)
Jens Odevall, kommunchef
Jonatan Wassberg, kommunsekreterare

1. Politisk organisation

Arbetsgruppen diskuterar det utkast till skrivelse om översyn av den politiska organisationen som skickats ut till dagens möte. Av närvarande ledamöter lämnar samtliga sina synpunkter på utkastet. En majoritet av de närvarande ställer sig bakom samtliga attsatser i skrivelsen, så som de är skrivna i bifogat dokument (se nedan bifogat dokument).

Följande medlemmar i arbetsgruppen reserverar sig helt eller delvis mot förslagen i skrivelsen:

- Per Lublin (ÖP).
- Anne Oskarsson (SD) har via e-post meddelat att förslaget, i alla fall inte i helhet, har hennes stöd.

Samtliga medlemmar i arbetsgruppen får lämna skriftliga förklaringar till sitt ställningstagande. De ska ha inkommit till kommunen senast 2022-06-07. Inkomna förklaringar kommer att bifogas dessa anteckningar och överlämnas till nämnderna.

2. Ersättningar och arvoden

Arbetsgruppen diskuterar det utkast till skrivelse om översyn av den förtroendevaldas ersättningar och arvoden som skickats ut till dagens möte. Av närvarande ledamöter lämnar samtliga sina synpunkter på utkastet. En majoritet av de närvarande ställer sig bakom samtliga

attsatser i skrivelsen, så som de är skrivna i bifogat dokument (se nedan bifogat dokument).

Arbetsgruppen lyfter frågan om att utöka ersättares rätt till ersättning när de närvarar på sammanträden de inte tjänstgör vid. Med hänsyn till att frågan lyfts tidigare och då inte inkluderats i huvudförslaget som författats som underlag för dagens möte och det faktum att inte samtliga medlemmar i gruppen är närvarande väljer gruppen att inte inkludera förslag på sådana ändringar. Gruppen gör dock klart att detta inte hindrar kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige från att inkludera en ändring av dessa regler.

Följande medlemmar i arbetsgruppen reserverar sig helt eller delvis mot förslagen i skrivelsen:

- Per Lublin (ÖP).

Samtliga medlemmar i arbetsgruppen får lämna skriftliga förklaringar till sitt ställningstagande. De ska ha inkommit till kommunen senast 2022-06-07. Inkomna förklaringar kommer att bifogas dessa anteckningar och överlämnas till nämnderna.

Jonatan Wassberg	Eva-Lena Israelsson
Kommunsekreterare	Kommunfullmäktiges ordförande

Handläggare
Jonatan Wassberg
Kommunsekreterare

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse - Översyn av arvoden och ersättningsreglemente

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att besluta om arvoden och ersättningsregler enligt arbetsgruppens förslag, med följande tillägg och justeringar:

att personer som är valda till ersättare till ledamot i nämnd har rätt till ersättning som ledamot vid närvarande på maximalt 5 nämndssammanträden per år där personen inte tjänstgör som ersättare för ledamot.

att sjunde att-sats justeras till följande:

att årsarvoden för tjänstgöring som förtroendevald som utgör minst 40 procent av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode ska ersätta andra ersättningar i en och samma nämnd annat än för reseersättning.

att åttonde att-satsen styrks.

att kommunfullmäktige föreslår bolagsstämmorna i de kommunala bolagen att arvoden fastställs från och med 2023 enligt följande:

- Borgholm Energi Elnät AB
  - Ordförande: 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 2,5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.
- Borgholm Energi AB
  - Ordförande: 15% av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 2,5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.
- Borgholmshem AB
  - Ordförande: 20 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktigeuppdrag § 146/2020 gav kommunfullmäktiges ordförande i uppdrag att tillsammans med en representant för varje parti göra en översyn av kommunens ersättningar och arvoden, i kombination med en översyn av den politiska organisationen.

Arbetsgruppen som hitintills har berett frågan har till kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnat sina förslag till justeringar av nuvarande nivåer och bestämmelser.

På kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-06-07 informerade kommunchefen och kommunsekreteraren om arbetsgruppens förslag.

Efter diskussion med arbetsgruppen och arbetsutskottet överlämnar kommunledningsstaben kompletterande underlag till arbetsgruppens förslag.

Bedömning

Arbetsgruppen belyste under sitt sista möte att det kan finnas ett behov av att öka ersättares rätt till ersättning för deltagande vid sammanträden där de inte tjänstgör. Detta för att öka incitament för ersättare att vara delaktig i nämndernas arbete och för att göra förtroendeuppdrag attraktivare. Det finns också en förhoppning att detta skulle göra det lättare för partierna att rekrytera nya förtroendevalda. Som underlag för kommunstyrelsens beredning av frågan har därför ett förslag om att utöka antalet sammanträden som ersättare, utan att vara kallade att tjänstgöra, har rätt till ersättning utökas till fem (5) gånger per år. I dagsläget är det två (2) gånger per år.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har lyft frågor om rätten till reseersättning för de som har ett uppdrag som anses utgöra betydande del av heltid. En fråga som lyfts är ifall arbetsgruppens förslag, så som det beskrivits, kan komma att göra det mer kostsamt att ta kommunala uppdrag för personer som bor lång ifrån Borgholms tätort. Detta är i så fall inte önskvärt. För att erbjuda kommunstyrelsens arbetsutskott ett alternativ till arbetsgruppen förslag har följande förslag på ändring av arbetsgruppens förslag, 7:e att-satsen:

- att årsarvoden för tjänstgöring som förtroendevald som utgör minst 40 procent av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode ska ersätta andra ersättningar i en och samma nämnd annat än för reseersättning..

Dessutom har frågor har kommit upp angående möjligheten att kombinera fler uppdrag med årsarvoden. Arbetsgruppens förslag är att begränsa utbetalningen av arvoden till ledamöter som har minst ett uppdrag som utgör betydande del av heltid (40 % eller mer) till det högst arvoderade uppdraget. Detta kan ställas mot partiernas rätt att föreslå vem som nomineras till vilken post. Det kan exempelvis finnas ett intresse av att kombinera flera uppdrag för att skapa en insyn i en specifik verksamhet. Att med arvodes- och ersättningsreglementet försöka styra kommunfullmäktiges fria möjlighet att välja ledamöter och ordföranden är inte nödvändigtvis önskvärt. Med hänvisning till detta har ett förslag tagits fram om att exkludera 8:de att-satsen från arbetsgruppens förslag.

Frågor kring de kommunala bolagens styrelsers arvoden har lyfts. Det är bolagens årsstämmor som fastställer dessa. Dock görs detta efter förslag som godkänts av kommunfullmäktige.

2021 bildade kommunen ett nytt bolag, Borgholmshem AB. Arbetsgruppen har inte lämnat förslag på nivå eller regler vad gäller det nya bolagets styrelses arvoden och ersättningar. Ledamöterna i moderbolaget Borgholm Energi Elnät AB och Borgholm Energi AB följer idag kommunens ersättningsbestämmelser. Tjänstgöring i bolagsstyrelserna kan alltså, när det kommer till ersättningsbestämmelser, jämföras med ett förteondeuppdrag i till exempel en nämnd. Ordförande för Borgholm Energi Elnät AB (moderbolag) har ett arvode motvarande 10 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode och ordförande för Borgholm Energi AB (dotterbolag) har ett arvode motvarande 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode. Arvodet för 1:e och 2:e vice ordförande för båda bolagen motsvarar 1 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.

Om Borgholmshem ska likställas med de andra bolagen bör de jämställas med moderbolaget Borgholm Energi Elnät AB och dotterbolaget Borgholm Energi AB tillsammans, då Borgholmshem AB är ett separat bolag. Det bör också beaktas att bolaget är i ett uppstartskede varför ett betydande engagemang från styrelsen behövs för att skapa förutsättningar för bolaget att utvecklas i enlighet med fullmäktiges intentioner.

Med hänvisning till ovanstående stycke har ett förslag tagits fram om att kommunfullmäktige godkänner ett arvoden enligt följande:

- Borgholm Energi Elnät AB
  - Ordförande: 15 % (idag 10 %) av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 2,5 % (idag 1 %) av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.

- Borgholm Energi AB
  - Ordförande: 15 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 2,5 % (idag 1 %) av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.

- Borgholmshem AB
  - Ordförande: 20 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - 1:e och 2:e vice ordförande: 5 % av kommunstyrelsens ordförandes årsarvode.
  - I övrigt godkänns att styrelsen följer samma regler som för nämndsledamöter enligt kommunens arvodes- och ersättningsreglemente.

Konsekvensanalys

I dagsläget nyttjar ersättare inte rätten att närvara på sammanträden och få ersättning fullt ut. Om de skulle göra det, både med nuvarande bestämmelse och om kommunen skulle utöka rätten till fem gånger om året skulle kostnaden öka med 111 024 kronor per år, räknat på möten på tre timmar och utan reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Med oförändrade nivå för reseersättning och med de förslag som finns ovan skulle kostnaderna för reseersättning uppgå i cirka 23 000 kronor mer per år än i arbetsgruppens förslag.

Jens Odevall
Kommunchef

Jonatan Wassberg
Kommunsekreterare

From: Per Lublin
Sent: Wed, 8 Jun 2022 10:14:17 +0200
To: Jonatan Wassberg

Majoritetsförslaget angående arvoden och ersättningar bygger på den felaktiga föreställningen att kommunens politiker och förtroendevalda skulle göra en värdefullare insats och vara värda mer betalt än personal på kommunens boenden, inom hemtjänsten och i skolanm.

Att sätta ersättningen till kommunens politiker och förtroendevalda i relation till vad en priviligierad liten samhällsgrupp som riksdagsledamöterna erhåller är inte motiverat. De förtroendevalda i en kommun ska inte behandlas annorlunda än vilka kommuninnevånare som helst. De ska ju vara representativa för genomsnittet av kommunens medborgare. Deras arvoden/ersättningar ska därför sättas i relation till och helst motsvara vad normalinkomsttagaren i kommunen tjänar, d v s medellönen för förvärvsarbetande.

Vår kommun tillhör de femton kommuner i Sverige med den lägstabäljr medianinkomsten per invånare.

> Jag kommer att dessutom att föreslå en skälig ytterligare sänkning av arvodet till kommunstyrelsen ordförande, motiverad av att det faktiskt inte krävs heltids engagemang att vara kommunstyrelseordförande i vår kommun, det har nämligen med all tydlighet visat sig att det hinns med att vara ordförande i kommunstyrelsen och vid sidan av uppdraget ha en omfattande personlig kommunikation med tusentals vänner på sociala medier ii syfte att skapa personlig PR för sig själv och sitt parti. Detta är ju knappast något som uppdraget som kommunstyrelseordförande kräver och inte något som ska avlönas av kommunen.

Under sådana förhållanden kan 40 procent av kommunalrådsarvodet kunde vara rimlig för de deltidsuppdrag som övriga nämndordförande innehar, förutsatt att kommuninnevånarna då slipper andra kostnader för dessa olika ordförandebaserade på nedlagd tid och eventuellt förlorad inkomst.
Per Lublin (Öp)

Majoritetsförslaget angående politisk organisation bygger på tre felaktiga föreställningar, dels att partierna till sitt förfogande som lämpliga representante i kommunstyrelsen har supermänniskor som har god insyn och goda kunskaper om i stort sätt allting som rör kommunens verksamhetsområden.

dels att det skulle vara acceptabelt ur demokratis synpunkt att överlåta ansvaret för viktiga delar av kommunens verksamhet till förtroendevalda som i egenskap av utskottsledamöter är valda till detta först i tredje hand (först av väljarna som väljer kommunfullmäktige, sedan av kommunfullmäktige som väljer kommunstyrelse, slutligen av kommunstyrelsen som inom sig väljer utskott)
dels att nämnder skulle kräva mer byråkrati och fler tjänstemän än vad utskott skulle göra Därför är det bättre med olika nämnder med ansvar för olika ämnesområden än att lägga det med mesta under kommunstyrelsens ansvar. Då undviker man lättare att det blir olika tjänstemän som ”tar över” för att det bara är dom som har kunnandet på det speciella området.

Jag föreslår därför att utskottet inom kommunstyrelsen för kultur- och fritidsverksamhet avskaffas och ersätts med en nämnd med ansvar för dessa frågor, slottsverksamheten och för kommunens bibliotek.

Vidare motsätter jag att det bildas ett särskilt utskott inom kommunstyrelsen med ansvar för tekniska frågor, hamnar, gator och trafik, parker, städning, transporter, kost- och måltidsverksamhet. Föreslår istället att det skapas en teknisk nämnd för merparten av dessa frågor. Samt att ansvaret för kost och måltider läggs under socialnämnden.

Föreslår att vi fortsätter att ha kommunfullmäktigesammanträdena på kvällstid då det underlättar för medborgare som vill vara med som allmänhet, jämfört om mötena skulle hållas på dagtid då många är på sina arbeten och fler ledamöter skulle komma att begära ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Per Lublin (Öp)

--
Per Lublin
Tecknarservice
Telefon 0708 - 20 86 28

From: Per Lublin
Sent: Wed, 8 Jun 2022 09:09:12 +0200
To: Jonatan Wassberg;Borgholms Kommun

Majoritetsförslaget om politikerarvoden och ersättningar bygger på den felaktiga föreställningen att kommunens politiker och förtroendevalda gör en värdefullare insats och är värda mer betalt än personal på kommunens boenden, inom hemtjänsten och i skolan.

Kommunpolitikernas arvoden är därför satta i relation till en liten priviligierad samhällsgrupp som riksdagsledamöterna.
Kommunens politiker och förtroendevalda ska dock vara representativa för kommuninvånarna och detta bör även gälla deras arbetsinkomster.
Föreslår därför att deras arvoden och ersättningar istället görs jämförbara och lika med medelinkomsten för kommunens förvärvsarbetande medborgare.
Det kan samtidigt nämnas att vår kommun tillhör de femton kommuner av landets 290 som har lägst medianinkomst per invånare.

Föreslår vidare en **ytterligare** skälig sänkning av arvodet till kommunstyrelsen ordförande, motiverad av att det faktiskt inte krävs heltids engagemang att vara kommunstyrelseordförande i vår kommun, eftersom det med all tydlighet har visat sig att det vid sidan av uppdraget som kommunstyrelseordförande hinns med att ha en omfattande personlig kommunikationer med tusentals vänner på sociala medier i syfte att göra personlig PR för sig och sitt parti, trots att detta inte är något som uppdraget som kommunstyrelseordförande kräver eller är något som kommuninvånarna ska behöva betala för. Ersättningsmässigt bör därför uppdraget som kommunstyrelsens ordförande betraktas som en halvtidssyssla.
Under dessa förutsättningar blir det rimligt att övriga nämndordförandes arvoden - som ju motsvarar tämligen begränsade deltider - sätts till 40 procent av arvodet till kommunstyrelsens ordförande, motiverat av att kommunens invånare därmed kan slippa andra kostnader för dessa olika ordförande baserade på nedlagd tid och förlorade arbetsinkomster.

Någon anledning att höja eller införa fasta arvoden för nämndernas viceordförande, för kommunfullmäktiges ordförande respektive dess viceordförande finns inte. Det får faktiskt räcka med deras övriga ersättningar.

--
Per Lublin
Tecknarservice
Telefon 0708 - 20 86 28

Borgholms kommun

Styrdokument

ÄRENDENUMMER
Diarieenhet
Ärendenummer

Arbetsordning
Reglemente
Instruktion
Delegationsordning

Arvodes- och ersättningsreglemente

Antaget av 20XX-XX-XX § XXX

Reviderad av skriv namn på instans eller tjänst 20XX-XX-XX § XXX
Revideras senast högst 4 år efter senaste revideringen.
Dokumentansvarig: tjänst som har ansvar att bevaka och föreslå revideringar i dok.

Innehållsförteckning

1 [Heading 1] 3
1.1 H2 3
1.1.1 H3 3
1.1.1.1 H4.....3
2 H1 3

1 Allmänna bestämmelser

§ 1 Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

Dessa bestämmelser gäller för förtroendevalda som avses i Kommunallagen.

2 Bestämmelser om pension och avgångsersättning/omställningsskydd för förtroendevalda med årsarvode

§ 2 ~~Pensionsbestämmelser enligt PBF och OPF-KL för ordförande med mera~~

~~Bestämmelserna enligt PBF och OPF-KL ska gälla alla förtroendevalda med årsarvode och beräknas enbart på årsarvodet, enligt antagen Pensionspolicy för anställda och förtroendevalda i Borgholms kommun och Borgholm Energi AB.~~

~~OPF-KL ska även gälla fritidspolitiker (politiker utan årsarvode) som väljs in i kommunen och bolaget.~~Regler för pension, avgångsersättning och omställningsstöd har antagits av kommunfullmäktige, i enlighet med Sveriges Kommuner och Regioner, SKR rekommendationer (OPF-KL18).

Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda

Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda (~~,~~ PBF)~~,~~ gäller förtroendevald med årsarvode på minst 40 procent av en heltid samt omfattar enbart förtroendevalda som har haft sådant uppdrag sedan 2014 eller tidigare.

Omställningsstöd och pension för förtroendevalda

Bestämmelserna om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KL18, tillämpas för förtroendevalda som valdes/väljs första gången i samband med valet 2014 eller senare. De gäller även förtroendevalda som får förnyat uppdrag och som i tidigare uppdrag inte har omfattats av PBF eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda, det vill säga har deltidsuppdrag motsvarande mindre än 40 procent av heltid.

OPF-KL18 är indelat i omställningsstöd och pensionsbestämmelser.

Pensionsbestämmelserna innehåller avgiftsbestämd ålderspension, sjukpension, efterlevandeskydd och familjeskydd. Kommunfullmäktiges presidium fastställer vilka personer med årsarvode på minst 40 procent av heltid som omfattas av OPF-KL18 i början av varje mandatperiod.

Omställningsstödet gäller förtroendevalda med uppdrag på minst 40 procent av heltid. Stödet är tidsbegränsat och består av två delar – aktiva omställningsinsatser respektive ekonomiskt omställningsstöd. Vid aktiva omställningsinsatser beslutar kommunstyrelsen vilka insatser som ska erbjudas. Här tas hänsyn till den förtroendevaldas förutsättningar. Ekonomiskt omställningsstöd kan betalas ut i högst tre år. Ett förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan dock betalas ut i direkt anslutning till att tidigare stöd upphört om den förtroendevalda då fyllt 61 år.

3 Traktamente

§ 3 Ersättning för måltider utom kommunen

Vid endagsförrättning ersätts förtroendevald för de utlägg man haft för måltider, enligt Lokalt avtal – endagstraktamente, som även gäller för kommunens anställda.

Vid flerdygnsförrättning tillämpas TRAKT 91, som även gäller för kommunens anställda.

4 Arvoden med mera (belopp framgår av bilaga)

§ 4 Årsarvode – heltidsuppdrag eller uppdrag på betydande del av heltid

Förtroendevald som fullgör sitt uppdrag på heltid eller betydande del av heltid (minst 40 procent) har rätt till årsarvode med belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga.

Förtroendevald, med uppdrag på minst betydande del av heltid, har inte rätt till andra ersättningar för tjänstgöring. Reseersättning utgår dock.

~~Pensionsförmåner gäller enligt § 2.~~

Kommunen svarar för grupplivförsäkring för årsarvoderad förtroendeman.

Årsarvoderad förtroendevald äger att så organisera utövandet av sina uppdrag att skälig ledighet, semester av normal omfattning, kan beredas honom/henne utan större olägenhet för arbetets behöriga gång inom förvaltningen.

Semesterersättning ingår i årsarvodet.

För årsarvoderad förtroendevald som på grund av sjukdom eller annars är förhindrad att fullgöra sina uppdrag gäller i tillämpliga delar samma regler som för arbetstagare enligt Allmänna bestämmelser (AB).

Om en hel- eller deltidsarvoderad förtroendevald blir sjukskriven för en sammanhängande tid överstigande 30 dagar ska ersättare utses av berörd nämnd eller styrelse. Arvodet utgår då till den som går in och ersätter den förtroendevalde fram till att sjukskrivningen upphör och den förtroendevalde kan fullgöra sitt uppdrag igen. ~~Har ersättare utsetts uppbär ersättaren arvode som motsvarar tjänstgöringstiden.~~

§ 5 Årsarvode – deltidsuppdrag mindre än 40 procent

Förtroendevalda som fullgör sina uppdrag som ordförande på mindre tid än ~~heltid~~betydande del av heltid (mindre än 40 procent), har rätt till begränsat årsarvode, i den utsträckning som fullmäktige beslutat enligt bilaga ~~(sida 7~~).

Nedan ges exempel på arbetsuppgifter som ingår i arvodet:

- Rutinmässigt följande av förvaltningens arbete.
- Besök på förvaltningen för information, utanordning eller påskrift av handling (inklusive protokollsjustering).
- Genomgång och beredning av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan tjänsteman i samband med sammanträden, besiktning, förrättning eller liknande.
- Överläggningar med företrädare för andra kommunala organ eller utomstående organisation som inte utgör protokollförda sammanträden.
- Dialog med medborgare.
- Utövande av delegationsbeslut.
- Restid med anledning av ovan angivna åtgärder.

Om en årsarvoderad förtroendevald blir sjukskriven för en sammanhängande tid överstigande 30 dagar ska ersättare utses av berörd nämnd eller styrelse. Arvodet utgår då till den som går in och ersätter den förtroendevalde fram till att

sjukskrivningen upphör och den förtroendevalde kan fullgöra sitt uppdrag igen. Avgår förtroendevald med begränsat årsarvode under mandatperioden fördelas arvodet mellan denne och ersättaren i förhållande till den tid var och en av dem innehaft uppdraget.

~~Om förtroendevald med begränsat arvode på grund av sjukdom eller annars är förhindrad att fullgöra sina uppdrag för tid som sammanhängande överstiger en månad ska arvodet minskas i motsvarande mån.~~

§ 6 Sammanträdesarvode, restidsersättning, ersättningsberättigade aktiviteter med mera

Förtroendevalda har rätt till sammanträdesersättning. Sammanträdesersättning utgår som timarvode, på så sätt som fullmäktige har beslutat enligt bilaga.

Sammanträdesarvode utbetalas för varje påbörjad halvtimme.

Det är endast för protokollförda sammanträden som ersättning kan utgå med högt arvode för första timmen. Den högre ersättningen utgör i förekommande fall kompensation för inlästa handlingar.

Vid deltagande i kurser och konferenser utanför kommunen utgår ersättning enligt motsvarande sammanträdesersättning.

Förtroendevalda som under samma dag deltar i flera sammanträden eller motsvarande har inte rätt till högre ersättning än ett heldagsarvode. Ersättning utgår för maximalt 12 timmar per dag inklusive restid.

Restid ingår i beräkningen av sammanträdesersättningen motsvarande en minut/ kilometer. Ajournering av sammanträde för måltidsrast inräknas inte i sammanträdestiden.

Ersättningsberättigade aktiviteter

Tjänstgörande ledamöter samt tjänstgörande ersättare som är politiskt förtroendevalda har rätt till ersättning för deltagande i:

- Kommunstyrelse och övriga nämnder, nämndutskott och nämnd- och fullmäktige- beredningar.
- Sammanträden med utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper tillsatta av fullmäktige, nämnd eller styrelse.
- Konferens, informationsmöte, studiebesök, studieresa, kurs eller liknande som rör kommunal angelägenhet och som har ett direkt samband med det kommunala förtroendeuppdraget.
- Förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen.
- Överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroende valde själv tillhör.
- Sammankomst med kommunalt samråds/intressentsammansatt organ.
- Besiktning eller inspektion.
- Överläggning med utomstående myndighet eller organisation.
- Fullgörande av granskningsuppgift inom ramen för revisionsuppdrag.
- I förekommande fall fadderbesök i den omfattning respektive nämnd beslutar.

5 Ersättning för resa, särskilda utgifter och kostnader för förlorad arbetsförtjänst

§ 7 Resekostnader

Resekostnadsersättning från och till bostaden, utgår vid sammanträde eller förrättning utom och inom kommunen, enligt de grunder som fastställts av kommunfullmäktige.

Resekostnadsersättning, vid deltagande i sammanträde eller förrättning, utgår även till förtroendevald som fullgör militärtjänst och deltar i annan pliktverksamhet.

§ 8 Ersättning för särskilda utgifter

Den som för fullgörandet av kommunalt uppdrag har särskilda utgifter för telefon, porton och dylikt får ersättning för detta mot inlämnat kvitto.

§ 9 Ersättning för förlorad arbetsförtjänst

Förtroendevald, som inte fullgör sitt uppdrag på heltid eller betydande del av heltid (minst 40 procent), som har partiell tjänstledighet från ordinarie arbete har rätt till ersättning för faktisk och styrkt förlorad arbetsinkomst enligt inrapporterade timmar med maximalt 240 kronor per timme. Om förlorad arbetsinkomst inte kan styrkas enligt ovan betalas ersättning enligt schablonberäknat belopp: SGI/1980 = ersättning/timme. Maximalt kan antalet ersättningsberättigade timmar uppgå till 8 per dag (1 952 kronor per dag för år 2022).

Ersättningstaket utgår från brytpunkten för när man börjar betala statlig skatt. Taket beräknas på följande sätt. Brytpunkten för året/12 månader/165 timmar = maximal timersättning. Timersättningen avrundas uppåt till närmaste tiotal kronor.

6 Gemensamma bestämmelser

§ 10 Hur man begärersättning

Arvode/ersättningar för protokollförda sammanträden redovisas av tjänstgörande sekreterare. Övriga förrättningar/möten utbetalas mot inlämnande av reseräkning.

För att få ersättning enligt 3 § och 10 § ska den förtroendevalde styrka sina förluster eller kostnader. Anmälan ska göras till fullmäktiges eller nämndens sekreterare enligt särskilt upprättade rutiner.

Yrkande om ersättning för förlorad arbetsinkomst ska framställas senast inom ett år från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken förlusten hänför sig.

Yrkande om andra ersättningar enligt dessa bestämmelser ska framställas senast inom ett år från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken kostnaden hänför sig.

§ 11 Tolkning av bestämmelserna

Frågor om tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser avgörs av kommunfullmäktiges presidium.

§ 12 Utbetalning av ersättning

Ersättningar betalas ut en gång per månad.

§ 13 Löpande justering av arvodesnivå

Samtliga arvoden justeras den 1 januari årligen ~~med början år 2016~~. Beloppen baseras på senast fastställda grundarvode för riksdagsledamöterna och utgår från föregående års nivå. För 2022 uppgår grundarvodet till 71 500 kronor per månad för riksdagsledamöterna. ~~(d v s 1 januari 2016 fastställs dessa belopp med utgångspunkt i 2015 års riksdagsmannalön).~~ Övriga belopp justeras utifrån nivån för den genomsnittliga löneökningen för kommunens anställda föregående år.

7 Arvoden och ersättningar – BILAGA

Kommentar [JW1]: Borde kallas Tabell, inte bilaga

Typ	Ersättning	Notering	Belopp (2022)
Kommunfullmäktige			Justeras årligen
Ordförande	15 % av kommunstyrelseordförandes arvode (KSO-arvode)		102 960 kronor
Vice ordförande	5 % av KSO-arvode		34 320 kronor
Ledamot, per sammanträde	1,1 % av KSO-arvode	Räknat på kommunstyrelseordförandes månadsarvode	629,20 kronor
Sammanträdesarvoden, nämnder/styrelsen			
Grundarvode, första timmen	642 kronor	Räknas upp årligen, baserat på 2022 års arvode	642 kronor
Timarvode, per påbörjad halvtimme	96,50 kronor	Räknas upp årligen, baserat på 2022 års arvode. Även arvode för övrig tjänstgöring på nämndens/styrelsens uppdrag	96,50 kronor
Kommunstyrelsen			
Ordförande	80 % av riksdagsledamots årsarvode	Sammanträdesersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst utgår	686 400 kronor
Vice ordförande	40 % av KSO-arvode	Sammanträdesersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst utgår	274 560 kronor
Nämnderna	Gäller enbart socialnämnden,	~~Gäller enbart socialnämnden,~~ utbildningsnämnden samt miljö- ~~&och byggnadsnämnden~~	byggnadsnämnden
Ordförande	40 % av KSO-arvode	Sammanträdesersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst utgår	274 560 kronor
Vice ordförande	5 % av KSO-arvode		34 320 kronor
Valnämnden			
Ordförande och vice ordförande i valnämnd	2 % av KSO-arvode	Enbart valår	13 728 kronor
Ordförande och vice ordförande i valdistrikt	2 750 kronor	Räknas upp årligen, baserat på 2022 års arvode. Baseras på hur mycket lönerna generellt justeras i kommunen	2 750 kronor
Röstmottagare	2 200 kronor	Räknas upp årligen, baserat på 2022 års arvode. Baseras på hur mycket lönerna generellt justeras i kommunen	2 200 kronor
Kommunrevisorerna			
Ordförande	5 % KSO-arvode		34 320 kronor
Reseersättning			
Grundersättning, per km	1,85 kronor		
Medpassagerare, per km	0,50 kronor		
Kommunala bolag	**Bolagen fastställer själva arvoden på bolagsstämman**		
Borgholm Energi Elnät AB	I övrigt bör bolagsstyrelsen arvoderas på samma sätt som nämnd		
Ordförande	15 % av KSO-arvode		102 960 kronor
Vice ordförande	2,5 % av KSO-arvode		17 160 kronor
Borgholm Energi AB	I övrigt bör bolagsstyrelsen arvoderas på samma sätt som nämnd		
Ordförande	15 % av KSO-arvode		102 960 kronor
Vice ordförande	2,5 % av KSO-arvode		17 160 kronor
Borgholmshem AB	I övrigt bör bolagsstyrelsen arvoderas på samma sätt som nämnd		
Ordförande	20 % av KSO-arvode		137 280 kronor
Vice ordförande	5 % av KSO-arvode		34 320 kronor